

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Upravništvo: Ljubljana, Aškerjeva ulica 6. — Telefon št. 3124, 3123, 3124, 3125, 3126. Inzeratni oddelek: Ljubljana, Selemburgova ul. 8. — Tel. 3392, 3492. Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2450. Podružnica Celje: Kocencova ulica št. 2. — Telefon št. 190. Račun pri post. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842. Praga čisto 78.150. Viena št. 105.241.

JUTRO

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica števil. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo

Po volitvah

Občinske volitve so za nami in z njimi volilna borba, kakršne v Sloveniji že dolgo ne pomnimo. V kolikor se je vršila po časopisu, ji je lahko bila priča in jo spremljala vsa naša javnost, ljudje po deželi pa so jo videli v svojih in sosednjih občinah. Vsi nam bodo priznali, da je bila borba za naše strani stvarna in dostojna. Zlasti kar se tiče našega lista, smo pisali o naših občinah in o volitvah trezno in objektivno in nismo sledili vzgledu listov, ki so brez sramu često napisali največje gorastnosti in pri polni zavesti postavljali trditve, ki so daleč, daleč proč od resnice, pa pri tem kazajo tudi najprimtivnejše osnove krščanske morale. Zaman smo spraševali, komu naj take metode na koncu koristijo, zaman apelirali na vest in čut odgovornosti pri onih činiteljih, ki so odgovorni za pisanje svojih listov ne le kot njih lastniki, marveč tudi kot katoliški duhovniki.

V zgodovini našega političnega življenja so nedeljske volitve gotovo pomemben dogodek. V mnogem oziru so značilno znamenje današnje neustaljene dobe, ko ljudje iščejo rešitve in izhoda. Po strasti narekovanja gesla pa nikdar ne kažejo prave poti. Kaj čuda, da si ljudje vsaj v občini, svoji najbližji skupnostni ediniči, žele pozitivnega dela in pozitivno usmerjenih ljudi. Ko smo to zapisali, nas je »Slovenec« narahnil, da smo hinavci ali pa strahopetci. Nedeljske volitve so nam dale prav.

Mi smo imeli dober posluš. Zato nismo hoteli, da bi se pri občinskih volitvah bojevale politične stranke, marveč smo priporočali sestavo list in izbiro kandidatov iz vrst najboljših občanov. Tudi vodstvo Jugoslovenske nacionalne stranke v Sloveniji je izdalo navodilo, naj se nikjer ne postavljajo službene liste JNS, marveč naj organizacije delajo na to, da se sestavljajo liste z najboljšimi gospodarji in najuglednejšimi občani, ki bodo sposobni in voljni, voditi naše občine k napredku in blagostanju ter odločno zastopati prave interese občanov. Priporočali smo svojim prijateljem, naj napnejo vse sile, da zmaga v občini gospodarska smer ter se prepreči nevarnost strankarskega vpliva na občinsko gospodarstvo. V tem smislu se je oglašil tudi naš apel »Občinam župane poštenjake!«, ki smo ga v soboto objavili na tem mestu. Izrazili smo v njem željo, da pridejo v občinska zastopstva pravi delovni ljudje, katerim bo skrb za napredek občine prva briga in ki bodo znali na deželi sprožiti speče narodove sile, ki bi mogle potom občine preobraziti splošno sliko naše lepe domovine.

V nasprotju s tem našim stališčem so skušali »Slovenec« in drugi njegovi listi dati občinski volitvam izrazito strankarsko politični značaj. Razvili so borbo, kakor da gre, če že ne za večno življenje, pa vsaj za najvitalnejše interese slovenskega katoliškega ljudstva. Uporabljali so metode, ki morajo na koncu njim samim največ škodovati. Poznali in spoštovali niso nobenih mej in obzir, niti ne onih do zasebne časti in poštenja. Zabeležili smo nekaj takih strupenih izpadov.

Nedeljski »Slovenec« je po svoje tolmačil volilni proglas g. dr. Korošca. Zaključil je svoja izvajanja s pretinjo: »Ako bi se ljudje odločili drugače, kakor jim priporoča naš voditelj dr. Korošec, svobodno jim! Potem pa naj tudi sami nosijo odgovornost za vse, kar pride.« Pripisal je torej izidu volitve še večji pomen, kakor ga je po splošnem mnenju že itak imel. Volilni rezultati so zaradi tega dvojno važni. Za enkrat so javnosti na razpolago o njih samo službena poročila.

Iz njih bo lahko posnela, kako so kje volili, kake liste so imeli in si izvolili. A tudi uradno objavljene številke nudijo poučno sliko. Opoldanska izdaja »Slovenca« jih je prinesla pod velikim, celostranskim naslovom »70.820 glasov za JRJ, za JNS pa je 921«. Tak način poročanja nacionalne javnosti prav nič ne razburja, ker ga je od listov iz Kopitarjeve ulice že vajena. Iz števil, ki jih je objavil »Slovenski dom«, pa je razvidno, da je bilo v občinah, ki so v nedeljo volile, 153.751 vpisanih volilcev. Od teh se je volitev udeležilo 97.276 ali 63,27%, medtem ko 56.475 volilcev ali 36,73% ni volilo. JRJ je po teh poročilih prejela 70.820 glasov, kar znači 46% volilnih upravičencev, dočim ostalih 54% ni volilo, ali je volilo druge liste. Enako nazorno in zanimivo sliko dajejo podrobni rezultati, ki jih pa seveda lahko presojajo le poznalci dotičnih krajev.

Slovenec in njegovi listi se delajo, kakor da triumfirajo. Ne vidimo jim v srce, vemo pa, da je nacionalna javnost z nedeljskimi volitvami zadovoljna in da so ji v tako težkih okoliščinah izvojevani rezultati v zadoščenju in zadovoljstvu. Še z večjo vztrajnostjo in večjo požrtvovalnostjo se bo lotila nadaljnje dela na korist Slovencev in Jugoslavije.

Pred ideološkim razcepom Evrope:

ITALIJA V PROTISOVJETSKI FRONTI

Španija je združila Rim in Berlin v skupnem odporu proti Moskvi — Novi objektivni italijanske zunanje politike — Italijanske protiusluge za nemško pomoč v Sredozemlju

Pariz, 26. oktobra. b. V francoskih političnih krogih ves čas z največjo pozornostjo sledi obisku in razgovorom italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana v Berlinu in Berchtesgadenu. Dalo se je to že na zunaj sklepati po obširnih poročilih časopisja posebno poluradnega »Tempsa«, čigar dobro informiran; rimski dopisnik Paul Gentizon je dnevno polnil kolone svojega lista z izčrpnimi dopisi o italijanskem stališču v vseh evropskih vprašanjih, katerih razmatranje je tvorilo predmet Cianovih berlinskih razgovorov.

Rim in Moskva

Izmed štirih točk, glede katerih sta se Italija in Nemčija po pisanju fašističnega organa »Popolo d' Italia« sedaj sporazumeli (Locarno, Društvo narodov, Španija in Podunavje), dasi se teh podrobnosti iz skopega uradnega komunikeja po Cianovih razgovorih s Hitlerjem ne da razbrati, zanima francoske politične kroge v prvi vrsti vprašanje, zakaj se je Italija končno odločila, da stopi s Hitlerjem v protisovjetsko fronto, proti kateri so se pred kratkim tako avtoritativno nastopili nekateri ugledni italijanski listi, med njimi celo oficijozni »Giornale d' Italia«? Nürnbergska protisovjetska kampanja ni našla doslej nobenega pravega odmeva v Italiji. Rim je doslej strogo ločil med rusko državo in tretjo internacionalo, med rusko zunanjo in notranjo politiko. Mussolini je poudaril to razliko že leta 1924, ko je Italija — prva izmed zapadnih držav — priznala Sovjetsko unijo. Še bolj se bolj pa septembra leta 1933, ko je s Sovjetsko unijo sklenil celo prijateljsko pogodbo.

Sedaj pa poudarjajo tudi v Rimu, da je to razlikovanje samo teoretičnega značaja kakor to dokazujejo predvsem dogodki v Španiji. Zato je po mnenju francoskih političnih krogov postala v zadnjem času Španija tista skupna osnova, na kateri sta se znašli italijanska in nemška protisovjetska politika. Samo ideološko nasprotje obeh režimov proti boljševizmu kot notranji nevarnosti bi ju še ne združilo tudi na mednarodnem polju v skupno fronto proti Moskvi. Razen ideoloških so igrali važno vlogo tudi goli politični momenti, med katerimi zavzema razvoj španske državljanske vojne prav gotovo prvo mesto.

Moskva — nevarnost v Sredozemlju

Italija je zaslutila v prevelikem sovjetskem vplivu v Španiji nevarnost tudi za svoj položaj v Sredozemlju, kjer ji je itak stoji danes nasproti močan antagonist — Velika Britanija, s katero se navzlic ponovnim poizkusom po formalni likvidaciji abesinske afere še vedno ne more sporazumeti. Triumf komunizma v Španiji bi jo postavil v prave sovjetske klešče, katerih en ročaj bi Rusija tiščala — s svojo oporo v Španiji (Kataloniji) — v zapadnem Sredozemlju, drugega pa — po sporazumu glede Dardanel in Montreux — v Levantu, kjer bi se lahko vsak hip pojavilo rusko vojno brodogovje. Na odločitev Rima, da se pridruži Nemčiji v njenem odporu proti politiki Moskve v Evropi, niso torej vplivale toliko ideološke razlike med fašizmom in komunizmom, kolikor skrb za položaj Apeninskega polotoka, za obstoj italijanske države in njenega naroda.

Totalitarna borba proti boljševizmu

Po vsem tem po mnenju informiranih pariških krogov ni nič čudnega, če se je Italija odločila za 100 odstotno totalitarno borbo proti boljševizmu na strani Hitlerjeve Nemčije. Italijansko-nemški sporazum v tem vprašanju postavlja Evropo znova pred nevarnost razcepa v dva ideološka tabora, ki si bosta v kratkem napovedala borbo na življenje in smrt. Prvi in neposredni cilj sporazuma bo po mnenju Pariza preprečitev ustanovitve samostojne sovjetske Katalonije, ki bi za Italijo in Nemčijo predstavljala stalno nevarnost, proti kateri se hočeta že sedaj zavarovati. Italijansko-nemško sodelovanje v Sredozemlju bo ena izmed nujnih posledic tega načelnega sporazuma. Pomoč Nemčije Italiji naj bi na tem nevarnem področju utrdila italijansko pozicijo nasproti Londonu in Moskvi. To je bila po mnenju francoskih političnih krogov nemška protiusluga, ki je Italiji narekovala protisovjetsko uslugo Nemčiji.

Kaj pričakuje Rim

»Tempsov« dopisnik Gentizon navaja, da pričakuje Rim od te svoje nove politike zelo veliko v prvi vrsti pa goji upanje, da bo krizarska vojna proti boljševizmu vzgala mnoge evropske države, ki se bodo naslonile na Rim in Berlin proti Ženevi kot oporišču evropske politike Sovjetske Rusije. Posledica te pregrupacije držav bo nastanek nekakšne »ideološke lige« proti boljševizmu ki bo v marsičem podobna Sveti aliansi po napoleonskih vojnah. Njena mednarodna parola bo klic: Rešite Evropo pred komunističnim neredom!

Rim je tedaj v celoti pristal na protisovjetsko tezo Berlina. V zameno pa si je izgovoril njegovo pomoč v sredozemskih nevarnostih, kar ni bilo posebno lahko, saj je znano, da je Berlin z enim očesom vedno škilil na London, katerega je skušal pridobiti za svoje načrte. Anglofilsko tendenco v nemški zunanji politiki pa je Italija zlomila s tem, da je opozorila Berlin na dosedanja podpora njegovih zahtev, posebno zahteve po enakopravnosti in kolonijah. Po mnenju »Tempsovega« dopisnika ni izključeno, da se je Italija v skrbi, da si zagotovi nemško sodelovanje v Sredozemlju, odpovedala vsej svoji dosedanja politiki v Podunavju in opozorila nemške diplomate na Mussolinijevo izjavo iz leta 1934, po kateri so »zgodovinski objektivni Italije zapadeni samo v dveh imenih; Azija in Afrika«, dočim na severu in zapadu Italija »ni ma več kaj iskati«.

Neprijeten glas ob Cianovem obisku

Berlin, 26. oktobra. b. Sredi najvažnejših italijansko-nemških pogovorov v Berlinu ob priliki obiska italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana je zbudil v političnih krogih izredno pozornost članek znanega glasila Instituta za nemstvo v tujini, »Der Auslandsdeutscher«, ki je opozoril na položaj nemške narodne manjšine na Južnem Tirolskem s sledečimi značilnimi besedami: Obžalovati je treba, da ni nemško-italijansko zblizanje nikakor napredovalo v pogledu razmatranja južnotirolskega vprašanja. Šikane vsakdanjega političnega življenja se neovirano nadaljuje in iz vseh nemških krajev na Južnem Tirolskem nam poročajo o izpadih podrejenega uradništva. Zgraditev vojaške operacijske baze se je na Južnem Tirolskem to poletje nadaljevala in še pravečnem obsegu. Radi gradnje številnih vojašnic in utrdb na Brennerju, Reschen-scheideu in T-blaškem polju je bilo razlaščenih mnogo zemljišč. Meja proti severu je povsod preprežena z žleknjo žico. Razen tega so povzročili poletni manevri, izvedeni v velikem stilu, ogromno škodo gospodarstvu in tudi tujškemu promet, od katerega imajo največ dobička baš nemški kraji.

Klavern konec pohoda reksistov na Bruselj

Policija je razgrajajoče reksiste razgnala, njihovoga voditelja Degrella pa za nedeljo zaprla

Bruselj, 26. oktobra. d. Včerajšnji poizkus reksistov, da bi z Leonom Degrelom na čelu izvedli v belgijski prestolnici prevrat, se je ponesrečil. Degrelle je bil med izgedi svojih pristašev z nekaterimi drugimi voditelji aretiran, vendar pa so ga ponoči izpustili. Dogodki so se razvijali takole:

Manifestacija bojnikov pred kraljem

Včeraj dopoldne se je vršila v Bruslju velika manifestacija bivših bojnikov, ki so jo hoteli reksisti izkoristiti za svoje namene. računajoč, da bodo policisti v glavnem zaposleni pri tej prireditvi. Manifestacija bojnikov se je vršila pred kraljevske palače, kjer so bile v parku postavljene tribune, na katerih so bili poleg kralja prisotni člani vlade, mnogi generali ter iz vojne znani »brantelje Belgije« župan Max. Ob 11. dopoldne je pričelo korakati 10.000 bivših bojnikov mimo kralja s svojimi zastavami, viharno vzključajoč vladarju in Belgiji.

Demonstracije reksistov

Nekoliko po 11. so reksisti, katerih pohod je bil prepovedan, zasedli katedralo sv. Gudule in trg pred njo. Zbralo se jih je 25.000. Ta prostor so si izbrali iz strateških razlogov, ker je zelo oddaljen od kraljevske palače. Po službi božji so si vsi reksisti nataknili svoje znake ter pričeli vzključati Degrellu. Kmalu nato se je Degrelle pojavil na balkonu neke hiše na trgu ter je pričel čitati nekak proglas, ki ga za zaradi ovacij ni bilo mogoče čuti. Tik pred poldnevom je prišlo na trg do prvih spopadov s socialisti. Nastala je velika zmešnjava, v kateri so marksisti iztrgali reksistom mnogo črno-rdečih zastav.

Degrelle aretiran

Kmalu so morali ojačiti policijo z orožništvom. Grofa de Gruenne, ki je bil na čelu demonstrantov, so aretirali, nakar je Degrelle, ki je stal dotlej na balkonu, zapustil svoje mesto in odhitel na ulico. Ko se je vmešal v spopad, so ga orožniki aretirali na povelje bruseljskega policijskega predsednika, ki je sam vodil očiščevalno akcijo.

Ob pol 13. so preprečili na mestni periferiji poizkus reksistov, ki so prišli z dežele, da bi vdrli v mesto. Istočasno je zasedla policija novozgrajeni dom reksistov na Rue de Chartreux, kakor tudi uredništvo njihovega glasila »Le pays reel«.

Kmalu nato je sročil policijski predsednik kralju, ki je še vedno prisostvoval mimohodu bivših bojnikov, da se je reksistični pohod v Bruselj ponesrečil.

Popoldanski izgedi

Do izredno hudih izgedov je prišlo ob 15. ko se je izvedelo, da je bil Degrelle aretiran. Velika množica je odkorakala med vzključanjem proti vladi, po mestu, pristihi marksističnih strank pa so bili alarmirani ter je prišlo do krvavih spopadov na Rue du Max, kjer je bilo izredno mnogo ljudi ranjenih.

Uro kasneje je prišlo do prave bitke med policijo in reksisti na prostoru pred borzo. Kmalu nato je policija zahtevala vojaško ojačenje. Ob 17. so nastopili orožniki na konjih. Po brezuspešnih napadih zgolj policije in orožnikov na konjih so poslali na ulice tudi oklopne avtomobile. Ob pol 18. so orožniki zasedli državna poslopja ter postavili okoli njih tudi žične ovire.

Ob 18. je sprejel pravosodni minister Bovesse zastopnike tiska, ki jim je izjavil, da so komunistično nevarnost iznašli zgolj reksisti sami z namenom, da bi povzročili paniko, večina ljudstva pa je na strani vlade, ki bo brezobzirno zatrla vsa diktatorska stremeljenja bodisi z dane ali leve.

Zvečer je vodstvo reksistov objavilo, da so Degrella zaprli v pravosodni palači, kjer ga zaslišuje preiskovalni sodnik. Vodstvo je objavilo tudi poziv vsem svojim pristašem, naj se udeležijo demonstracij in skrbi za to, da bo prebivalstvo neprestano razburjeno.

Vlada gospodar položaja

Opolnoči je policijsko predsedništvo objavilo, da sta vzpostavljena mir in red na vsem področju glavnega mesta. Tudi poročila z dežele so ugodna ter je vlada povsem gospodar položaja. Pozno ponoči so se množice pričele razhajati in se more reči, da se je nameravani prevrat Leona Degrella povsem ponesrečil.

Ribbentrop v Londonu

London, 26. oktobra. AA. Ob 15.30 je prispel v London novi nemški poslanik Ribbentrop. Na postaji so ga pozdravili zastopniki nemške kolonije v Londonu. Zunanji urad je zastopal Monk.

Avstrijski zunanji minister v Budimpešti

Budimpešta, 26. oktobra. AA. Avstrijski državni tajnik v zunanjem ministrstvu Schmidt je opoldne prispel z letalom na uradni obisk madžarske vlade in ga bo jutri sprejel regent Horthy. Današnjim razgovorom, ki so se pričeli okoli poldneva je prisostvoval tudi predsednik madžarske vlade Daranyi. Razgovore smatrajo kot pripravo za konferenco, ki jo bodo imeli na Dunaju sredi novembra zastopniki držav rimskega protokola.

Ciano poroča Mussoliniju

Pomirjevalne izjave italijanskega tiska o dogovoru med Italijo in Nemčijo

Rim, 26. oktobra. o. Mussolini, ki je že dva dni na propagandni turneji po srednji Italiji, se je danes iz Forlija s svojim trimotornim letalom nenadoma vrnil v Rim, kjer je v Beničski palači takoj sprejel zunanjega ministra Ciana, ki se je vrnil iz Nemčije in ki mu je obširno poročal o rezultatih svoje misije.

Listi se v Cianovih razgovorih v Berlinu in Berchtesgadenu še vedno izražajo z veliko opreznostjo, ki jo kaže tudi Cianoova izjava pred odhodom iz Monakova, v kateri je tolmačil službeni komunike o razgovorih. Italijansko-nemško sodelovanje se jasno ne precizira niti glede enega samega aktualnega evropskega vprašanja. Listi menijo, da so prepustili času in razvoju dogodkov sleherni akciji, ki naj bi se skupno izvedla.

»Giornale d' Italia« piše, da odgovor, sklenjen med Italijo in Nemčijo, ni naperjen proti nobeni državi, niti veliki niti mali. Naperjen je le proti destruktivnim silam, ki hočejo rušiti evropsko solidarnost in obnovo. V okviru sodelovanja v

Evropi in na svetu se odločno dvigata Italija in Nemčija proti komunizmu. Glede na razne slabo maskirane vesti onstran meje, razhod ali spopad med Italijo in Nemčijo zaradi avstrijskega vprašanja ne prihaja v poštev. To vrašanje se je popolnoma razsnilo v razgovorih med obeh državama. Politika Italije napram Avstriji temelji na načelni politični neodvisnosti in teritorialni integralnosti prijateljske sosedne države. Italija noče nič več kakor to. Ta princip je priznala tudi Nemčija, dočim je Italija priznala naravno in nepreklicno dejstvo nemškega značaja Avstrije.

Pariz, 26. oktobra. o. »Paris Soire« je danes objavil kratko Cianoovo izjavo, da sporazum med Italijo in Nemčijo ni naperjen proti nikomur. V Franciji naj se nikar ne boje kakšnega iznenadenja zaradi tega sporazuma, Italija se nikoli ne bi vezala na kakršenkoli blok, ki bi bil naperjen proti drugim državam, posebno pa proti Franciji ne.

Francija in Anglija ostaneta nevtralni

Odklonjena ruska zahteva po svobodnem razpolaganju s francoskimi pristanišči

Pariz, 26. oktobra. o. »Echo de Paris« je objavil, da sta imela Delbos in Eden daljši razgovor po telefonu o skupnem stališču napram Rusiji. Francija in Anglija bosta tudi v bodoče ostali nevtralni napram Španiji. Ruska vlada je zahtevala od franco-ske, da na razpolago vse francoske luke ruskim ladjam, ki bodo prevažale vojni material v Španijo, pri čemer se je opirala na francosko-ruski pakt. Francoska vlada je odločno zavrnila to zahtevo, češ, da po paktu ni osnovana.

Zunanje ministrstvo nasprotno energično demantira vesti, po katerih naj bi Sovjetska unija naprosila Francijo, da bi smela pri svojih dobavah orožja Španiji svobodno razpolagati s francoskimi pristanišči.

Ruski parniki na poti skozi Dardanele

Carigrad, 26. oktobra. AA. Glede na glaso-ve, da so prišle skozi morsko ožino sovjetske vojne ladje oziroma da bodo vozile skozi ožino v Sredozemsko morje, so v pristojnih krogih izjavili, da niso utemeljeni, ker bi bilo potrebno dovoljenje turške vlade, pač pa je mnogo sovjetskih tovornih parnikov z žitom ali drugim tovorom plulo skozi morsko ožino. Na teh parnikih so izjavili, da je njihov tovor namenjen Me-

hiki, toda pozornost je zbudilo, da so se vrnili skozi morsko ožino že čez 12 ali 15 dni.

Zadnje ure londonskega odbora

London, 26. oktobra. AA. Zastopnik sovjetske vlade v odboru za nevmešavanje je odbil neuradni predlog Francije in Velike Britanije, naj se v španske obalne pokrajine odpošljejo neodvisni opozovalci. »Morningpost« trdi, da se bo odbor za nevmešavanje po seji v sredo razšel. List smatra, da bo s padcem Madrida končano glavno p-glavje španske državljanske vojne in da je pretirana bojazen, da bi mogla Rusija v večjem obsegu sodelovati pri obrambi Katalonije.

Povratak portugalskega poslanika iz Madrida

Lizbona, 26. oktobra. g. Portugalski poslanik v Madridu je prispel danes iz Alicante na krovu portugalske vojne ladje v Lizbono. Portugalska vlada še vedno ni objavila nenadne prekinitve diplomatskih odnosov z Madridom.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Dr. Maček o „sporazumu“

Izjava beograjskemu „Vremenu“ — Pomen besede „sporazum“ — Predlog nevtralne ali koncentracijske vlade

Nedeljsko „Vreme“ objavlja izveščke iz izjave, ki jo je dal dr. Vlado Maček njegovemu dopisniku g. Stražišču. List pravi v uvodu, da se širijo po Zagrebu prebrano optimistične politične vesti o skorajšnjem sporazumu rešitvi hrvaškega vprašanja. Za to se je obrnil poročevalec „Vremenu“ na dr. Mačka, ki mu je o tem izjavil:

»Ničesar se ni izpremenilo v teku zadnjega leta. Beograjske skupine izvenparlamentarne opozicije se ne premaknejo, enako kakor tudi drugi činitelji ne. Res se ne prestopa nobena beseda „sporazum“, samo meni se zdi, da je ta volja do sporazuma v svojem bistvu le volja do sporazuma za vladanje. Samo za vlado!«

»Vreme“ poudarja, da se dr. Mačka vidi, da govori vedno iskreno in pove točno to, kar misli. Za vsak problem ima jasen odgovor. Besedo „sporazum“ uporablja namesto „sakega drugega termina“, ki bi mogel označiti njegove nazore glede ureditve države. Dopisnik „Vremenu“ vidi v tem dokaz, da dr. Maček ni in ne bo biti intranzigent. Nato navaja list iz izjave dr. Mačka še naslednje odstavke:

»Ko me je g. dr. Milan Gavrilović za velikonočne praznike posejil v Kupincu, sem mu točno navedel ne samo nujne elemente za sporazum, marveč tudi svoje mišljenje o načinu, kako bi se mogel ta sporazum očitovati. Vse to je danes tudi širši javnosti znano. Treba je vpoštevati izvestne čenjenice, ki na-gajajo potrebo koncentracije vseh njih elementov, ki so zakoreninjeni v narodu. Ti činitelji naj stopijo skupaj in se sporazumejo. Pri tem smatram za po-sebi razumljivo, da je izven diskusije vprašanje skupnih mej Jugoslavije in dinastijske Karadževićev. Kadar se doseže sporazum v načelu, tedaj naj bi se sestavila vlada poštenih ljudi, ki niso angažirani v

dnevni politiki. Lahko pa je to tudi koncentracijska vlada, ki bi uveljavila pošten voljni red in izvedla volitve za konstituantoc.

Na dopisnikovo vprašanje, ali bi tudi sam sodeloval v taki vladi in prevzel odgovornost za vodstvo državnih poslov, je dr. Maček odgovoril: »Na vsak način. Res je, morda ne osebno, toda to ni važno. Mi bi vsekar sodelovali v taki vladi in naravno nosili vso odgovornost, ki se razume sama po sebi.«

Dopisnik „Vremenu“: »Kakor pa se vidi, se beograjske politične skupine ne morejo niti med seboj sporazumeti.«

Dr. Maček: »Zdi se mi, da prevladujejo pri njih posebni strankarsko-politični obziri in borba za to, kdo bo prej prišel do oblasti.«

Na vprašanje, kaj bo, ako se tako stanje podaljša v nedoglednost, je dr. Maček odgovoril z besedami generala Kutuzova iz Tolstojevga romana »Vojna in mir«, da sta v borbi proti Francozom dve njegovi glavni sili potrpežljivost in čas.

V nadaljnjem razgovoru je, kakor pravi „Vreme“, dr. Maček naglasil, da ne dela nikakega vprašanja iz vojvodine, Bosne in drugih pokrajin, ki niso čisto hrvaške, marveč misli, da je to zadeva tamšnjega prebivalstva. »Torej ni res, pristavlja „Vreme“, kar se čisto o tem govori v široki neinformirani javnosti.«

»Vreme“ zaključuje svoje poročilo z zagotovilo, da se dr. Maček nada, da se bo v doglednem času nadaljevala akcija za sporazum in za doseg gori omenjene koncentracije. Ako se odstranijo nekateri pred-sodki, bi moglo priti do sporazuma ne samo s skupinami izvenparlamentarne opozicije, marveč tudi s skupino, ki je sedaj na vladi.

Uradno poročilo o skupnem izidu nedeljskih občinskih volitev v Sloveniji

Ljubljana, 26. oktobra.

Službena agencija Avala je danes izdala naslednje uradno poročilo o izidu nedeljskih občinskih volitev:

Včeraj so bile volitve v 225 občinah dravske banovine. Volitve so se vršile povsod v redu in ne bo nikjer nadomestnega glasovanja.

V teh 225 občinah je bilo vpisanih volilcev 153.751, glasovalo pa jih je 97.276; v odstotku znaša to 63,27%. Za JRZ je glasovalo 70.820 ali 72,80%, za JRZ kompromisno z drugimi strankami 7149 ali 7,34%, za JNS 921 ali 0,95%, za Nemce 1208 ali 1,24%, za Hodžero 21 ali 0,03%, za ostale opozicijske liste 17.157 ali 17,64%. Na ta način je za JRZ glasovalo 80,14%, za vso ostalo opozicijo pa 19,86%.

Pri včerajšnjih volitvah je JRZ zmagala v 184 občinah (81,80%), kompromisna JRZ je zmagala v 13 občinah (5,80%), JNS je zmagala v eni občini, Nemci v treh, ostale opozicijske liste pa v 24 občinah.

Na ta način je JRZ s kompromisnimi listami vred zmagala v 197 občinah, v odstotkih 87,60%. Če pristejemo k včerajšnjim izidom še nedavne izide v 75

ostalih občinah dravske banovine, pri katerih je JRZ dobila 68 občin, opozicijske liste pa 7 občin, tedaj vidimo, da je izmed 300 občin dravske banovine v rokah JRZ 252 občin, kar znaša 84%, neupoštevajoč pri tem občine, ki jih je dobila JRZ v kompromisu z drugimi skupinami. Če pristejemo še te občine, potem je nad 90% slovenskih občin v rokah JRZ.

Volitve na Hrvaškem

V nedeljo so bile občinske volitve tudi v 77 občinah savske banovine. Pri volitvah je sodelovalo 20 srezov. Pa dosedanjih vesteh so volitve prinesle par presenečenj glede razpoloženja volilcev. Prvič se je zgodilo, da so v nekaterih občinah zmagale druge liste kakor liste bivše HSS in to po večini liste, ki so nastopile kot nestrankarske liste. Tako lista je zmagala tudi v Delnicah in je dobila skoro dvakrat toliko glasov kakor lista bivše HSS. Razmeroma veliko število glasov so dobile nevtralne liste v nekaterih občinah v Medjimurju. V Ogulinu sta se borili dve listi bivše HSS, službena in neslužbena. Slednja je dobila 630, službena lista pa 614 glasov. Volilna udeležba je bila skoro povsod precej večja kakor pri prvih serijah občinskih volitev na Hrvaškem.

Imenovano je novo vodstvo Gasilske zveze

Beograd, 26. oktobra. AA. Z odlokom ministra za telesno vzgojo sta razrešena dosedanja uprava in starišinstvo Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije, na novo pa so imenovani:

za starišinstvo dr. Dušan Kastel, poveljnik prostovoljne gasilske čete v Beogradu.

za prvega podstarešino Stanko Zagar, starišina gasilske zajednice savske banovine, za drugega podstarešino Fran Snoj, poveljnik prostovoljne gasilske čete v Gornji Radgoni.

za glavnega urednika glasila zveze Ljudevit Musek, podstarešina gasilske zajednice dravske banovine, za člana uprave: Stojan Bijelič, starišina gasilske zajednice vrbarske banovine; Josip Jenko, član prostovoljne gasilske čete,

Milorad Cavdarević, starišina gasilske zajednice moravske banovine, dr. Anton Kodre, član prostovoljne gasilske čete v Ljubljani; inž. Josip Dražič, podstarešina gasilske zajednice zetske banovine, Franc Kramberg, član uprave gasilske župe Maribor, Stevan Marković, prvi podstarešina gasilske župe Beograd-Zemun-Pančevo, inž. Fabijan Lukas, starišina gasilske zajednice primorske banovine; inž. Borivoje Popović, starišina gasilske zajednice vardarske banovine, J. Andrašević, starišina gasilske župe Bjelovar; Viktor Vukelič, blagajnik gasilske zajednice savske banovine; Franjo Lončar, tajnik gasilske zajednice savske banovine, in Hamdija Korkut, prvi podstarešina gasilske zajednice drinske banovine.

Nova uprava je prevzela funkcije danes 26. t. m.

Nove prekomasacije občin

Beograd, 26. oktobra. p. »Službene novine« so objavile danes več ukazov na osnovi zakona o občinah, po katerih so odredjajo nekatere nove prekomasacije občin.

Občine Kogal v ptujskem srezu se izloči naselje Završev in priključi občini Sv. Miklavž pri Ormožu.

Iz občine Grosuplje se izločijo kraji Silvnica, Veliko Mlačovo, Malo Mlačovo, Zagradec in Boštanj, iz občine Višnja gora pa kraji Velika Zalna, Mala Zalna, Plešivica, Velika Loka, Mala Loka in Luče in se na tem ozemlju ustanovi nova občina Silvnica—Zalna s sedežem na Lobčku.

Iz občine Cerkevjanj se izločijo del kraja Andrejci (hišne št. 45 do 49), del kraja Smolinci (hišne št. 1—39, 42, 43, 45—47, 59, 105 in 109) ter del kraja Župetinci (hišne št. 1. in 31.) ter se to ozemlje priključi občini Drbetinci v ptujskem srezu. Ime te občine pa se spremeni v Sv. Andraž v Slov. gor.

Iz občine Majšperk se izločita del kat. občine Sveča (hiš. št. 1, 4, 5, 7, 9—12, 14, 15, 17—19, 46, 47, 49, 50—53) in del kat. občine Sitež (hiš. št. 32, 34—35 in 47) in priključita občini Stoperce v šmarškem srezu.

Iz občine Trbovlje, se izloči bivša občina Marija Reka, in priključi občini St. Pavel pri Preboldu v celjskem srezu.

Iz občine Mirna se izločita naselje Kozjak (hiš. št. 16, 17, 20—23, 27—29, 36, 54 in 56 kraja Zabukovje), in naselje

Sotla (hiš. št. 16, 19 in 20 kraja Trstenik) ter se to ozemlje priključi občini St. Rupert v krškem srezu.

Iz občine Vodice se izločijo kraji Staručna, Visko in Povodje ter priključijo občini Šmartno pod Šmartno goro v ljubljanskem srezu.

Velikodušen dar kraljice za dijakinje

Beograd, 26. oktobra. p. Nj. Vel. kraljica Marija je naklonila 50.000 Din za dograditev doma dijakinj v Beogradu.

Nj. Vel. kraljica Marija v muzeju kneza Pavla

Beograd, 26. oktobra. p. Nj. Vel. kraljica Marija je s svojim spremstvom obiskala muzej Nj. Vis. kneza namestnika Pavla.

Trgovinski sporazum s Turčijo

Beograd, 26. oktobra. p. Iz Ankare se je vrnila danes naša trgovinska delegacija, ki se je pogajala z zastopniki turške vlade za sklenitev nove trgovinske pogodbe. Šef delegacije Djordjević je v daljši izjavi naglasil, da ureja nova že parafirana pogodba poleg blagovnega prometa tudi turistični in pomorski promet med obema državama na osnovi klavzule največjega zaupanja, plačilni promet pa na podlagi kliringa.

Beležke

Slabo „Slovenecovo“ računanje

Ze v nedeljski številki smo opozorili, kako slab računar je „Slovenec“ v zadevah, ki se nanašajo na občinske volitve. Napisal je, da ima 77 občin samo liste JRZ. Četrta dni se je popravil na 85. Iz službenih poročil pa izhaja, da je takih občin 89.

Se huje se je „Slovenec“ urezal glede kompromisnih list. Poročal je, da je JRZ vložila skupno z drugimi političnimi skupinami 8 kompromisnih list. Iz službenega preglednega poročila o izidu volitev pa vidimo, da je bilo takih list 40, torej kar petkrat več, kakor je zatrjeval „Slovenec“. Dalje je „Slovenec“ pisal, da so Nemci vložili 4 kandidatne liste, iz službenega poročila je razvidno, da so vložili le 3. l. d. Res, slabi računarji so pri „Slovencu“!

Zadoščenje nekaterim županom

Pri nedeljskih občinskih volitvah je kandidiralo tudi več županov, ki so bili izvoljeni že l. 1933. Mnogi med njimi so tudi zmagali in so torej zopet izvoljeni, čeprav so sestavili svoje liste čisto v hudem naprotstvu z duhovniki in drugimi „Slovenčevimi“ prijatelji v dotičnih krajih. V svoji slepi strasti „Slovenec“ tudi teh županov ni bil izvolil in besnih napadov, ki jih je objavil dan za dnem proti županom iz l. 1933 in ki so dosegli svoj vrh v sobotni številki, ko jih je „Slovenec“ kar pavsalno obdolžil, da so z vsemi mogočimi lumparijami oskodovali svoje občine. Zato je „Slovenec“ s poudarkom svaril volilce pred njimi.

Sedaj je dober del teh županov prejel najlepše zadoščenje, „Slovenec“ pa je pošteno dobil po zobeh. Iz poročil Agencije Avala, ki jih je objavil tudi on, je namreč razvidno, da so bile liste mnogih teh županov (Strigova, Mozirje, Metlika, Gornji grad, Zalec, itd.) priznane na merodajnem mestu za liste JRZ, kar bi gotovo ne bilo mogoče, ako bi bili ti župani res taki škodljivci naroda, kakor so jih ves čas slikali „Slovenec“ in drugi njegovi listi.

Glasiło pribečevićevcev

Zagrebski listi poročajo, da bo v četrtek začel izhajati nov politični tednik s naslovom »Nova riječ«. List bo izhajal v Zagrebu pod vodstvom g. Večeslava Vilderja in bo glasilno skupine pokojnega Svetozarja Pribičevića.

Radičev spomenik v Petrinji

V nedeljo so v Petrinji odkrili spomenik pokojnemu Stjepanu Radiću. Po poročilu zagrebskih listov je svečanosti prisostvovala množica 30 do 40 tisoč ljudi. Navzoči so bili tudi vdova pokojnega hrvaškega voditelja ga. Marija Radić s sinom Vladkom in drugo rodbino, kot zastopnik dr. Mačka njegov politični tajnik prof. Jelačić ter veliko število poslancev bivše HSS. Glavni govornik je bil prof. Jelačić, ki je v imenu dr. Mačka odkril spomenik. Navzoča je bila tudi močna kmetska deputacija iz Slovenije.

Po svečanosti je bilo politično zborovanje, na katerem so med drugimi govorili dr. Pernar, dr. Scholl, dr. Rade Pribičević, sin Svetozarja Pribičevića itd. Vsa svečanost je potekla v popolnem redu.

Hude obtožbe

Glasiło dr. Mačka »Hrvatski dnevnik« objavlja obširno poročilo o zborovanju zadružnic in upnikov zagrebske »Ljudske hranilnice« (Pučka štedionica), ki se nahaja v likvidaciji in ki je veljala nekaj za zavod takratnih hrvaških klerikalcev. Po poročilu »Hrvatskega dnevnika« je bilo zborovanje precej burno. Likvidacijski in upniški zbor je poročal o svojem delu in med drugim omenil, da je proti voditeljem hranilnice vloženih preko sto tožb zaradi poverbe, napačnega knjiženja, itd. Po poročilu odbora je bilo poslovanje zelo nesolidno. Dajale so se agentom velike provizije, obetala so se posojila, ki jih zadružnici niso nikoli dobili, nekatere važne knjige so izginile, itd. Celo podpise so baje ponarejali. Režijski stroški so bili zelo veliki in so samo za l. 1930 znašali 960.000 dinarjev. Škodo trpijo gospodarsko najslabši ljudje, ki so si pritrgovali od ust in vlagali denar, da bi imeli kaj za starost.

Na zborovanju je bila sprejeta resolucija, ki pooblašča likvidacijski in upniški odbor, da nadaljuje svoje delo, in mu naroča napeti vse sile, da se nekdanji gospodarji zavoda, ki so zakrivali njegov propad, pravično kaznujejo brez ozira na svoj položaj in naslov.

Iz zemljoradniškega poslanskega kluba

Kakor poročajo beograjski listi, je bivši minister v vladi g. Jevtića dr. Dragotin Janković izstopil iz Narodnega seljaškega kluba. Ta klub združuje v narodni skupščini one zemljoradniške poslance, ki so po padcu Jevtićevе vlade izstopili iz njegovega kluba, ostali nekaj časa nevtralni, kasneje pa se pridružili vladni večini. Njegov zastopnik v vladi je minister brez portfelja g. Voja Djordjević.

Dr. Dragotin Janković je spadal med najodličnejše člane te skupine. Njegov izstop je zaradi tega zbudil veliko pozornost, vendar pa dr. Janković odklanja vsako pojasnilo za svoj korak in le izjavlja, da hoče biti neodvisen. Klub njegovega izstopa še ni sprejel na znanje.

Plačilne olajšave za nemške turiste

Beograd, 26. oktobra. o. Nemčija je dovolila svojim turistom, ki potujejo v Jugoslavijo, kredit v znesku 6 milijonov mark in sicer tako, da odpade na vsak mesec po pol milijona. Če bi se v enem mesecu ne porabil ves dodeleni znesek, se ima ostanek prenesti na prihodnji mesec.

Boji v Španiji

Vladne čete utrjujejo svoje postojanke ter so priborile tudi nekaj manjših uspehov

Madrid, 26. oktobra. w. Po uradnem komunikatu je včeraj v odsekih severne in severno-zapadne fronte ter na vzhodni in srednji fronti vladal mir. Vladne čete so utrjevale svoje postojanke pri Loriani in Escamteru ter so tukaj prisilile upornike k umiku. Uporniki so pri tem imeli hude izgube. Na aragonski fronti so vladne čete v odseku Tardienta zasodele tri nove postojanke. Severno od Sierre Guare so miličniški imeli hude boje.

Na južni fronti so uporniška letala obstreljevala Montero, vendar pa jim ni uspelo doseči izpremembe postojank.

Na srednji fronti so sovražna letala izvedla nekaj poletov nad postojankami vladnih čet. Pri Pereguerosu so bili uporniki po večurni borbi poraženi. V odseku Siguenze so vladne čete zasodele postojanke pri Algori ter se z uspehom obstreljevale sovražno postojanko pri San Christobalu.

Nov letalski napad na Madrid

Madrid, 26. oktobra. o. Uporniška letala so bombardirala nov napad na Madrid. Bombardirala so letališče in nekatere druge važne strateške točke. Dve vladni letala na letališču sta bili uničeni.

Orožje za madridsko vlado

Madrid, 26. oktobra. o. V Santander je prispel neki parnik z orožjem in strelivom za madridsko vlado.

Ovsijenko pri Azani

Barcelona, 26. oktobra. o. Ruski generalni konzul Ovsijenko je imel včeraj dolg razgovor s predsednikom republike Azano o organizaciji dobav orožja za madridsko vlado. Kakor znano, je že mnogo

ruskih ladij na poti iz Crnega morja v Španijo.

Eksplozija na ruskem parniku z municijo

Pariz, 26. oktobra. o. V Barceloni je nastala huda eksplozija na nekem ruskem parniku, ki je pripeljal v Katalonijo večji tovor vojnega materiala. Eksplozija je nastala zaradi malomarnosti delavstva, ki je prenašalo zaboje z razstrelivom z ladje na kopno.

Barcelona, 26. oktobra. o. Uporniška letala so danes bombardirala barcelonsko luko in zadela dva ruska parnika, na katerih so nastale hude eksplozije. Pravijo, da je eksplodiral vojni material, ki so ga pripeljali v Barcelono.

Prilpave za ofenzivo proti Kataloniji

Pariz, 26. oktobra. o. Nemški in italijanski tisk že sedaj vodita hudo kampanjo proti Rusom. Splošno je tolmajoči kot pripravu za ofenzivo španskih upornikov proti Kataloniji. Zvedelo se je, da ima zanj general Franco na razpolago 112 modernih napadalnih letal, s katerimi namerava po zasodi Madrida pričeti takoj veliko ofenzivo proti Barceloni. V zvezo s tem spravljajo tudi prekinitve odnosov med Lizbono in Madridom, ki naj bi omogočila eventualno posredno intervencijo Italije in Nemčije v borbah upornikov proti Kataloncem.

Nova angleška intervencija za talce

London, 26. oktobra. AA. V uradnih krogi govora, da bo britanska vlada ponovno intervenirala pri madridski vladi, da dobi ugoden odgovor o izmenjavi talcev.

Pogajanja za priznanje aneksije Abesinije

Pariz, 26. oktobra. o. Med Parizom in Londonom so se že pričela diplomatska pogajanja zaradi priznanja italijanske aneksije Abesinije. Francoska in angleška vlada računata s tem, da bosta Italijo ponovno odvrnila od Nemčije, če bosta priznala aneksijo Abesinije. Na evropskem zapadu so si namreč na jaenem, da bi temo sodelovanje med Italijo in Nemčijo lahko popolnoma izpodneslo ravnotežje sil v Evropi in povzročilo povsem nezaželjene posledice. Pričakujejo, da bodo pogajanja v kratkem zaključena in jim bo nato takoj sledilo formalno priznanje italijanske aneksije Abesinije. Nekateri poučeni krogi menijo, da

se bo to zgodilo, čim bodo prvi oddelki italijanske vojske odšli v zapadno Abesinijo.

Adis Abeba, 26. oktobra. o. Kolonski polkovnik Malta je prispel v Lekemti, glavno mesto pokrajine Uolege v zapadni Abesiniji. Majhna italijanska posadka, ki je bila dostej v tem mestu, je kolono sprejela z velikimi manifestacijami. Kakor znano, je blizu Lekemtija v juniju našla smrt velika italijanska letalska misija, v kateri je bil poleg drugih letalskih oficirjev tudi neki polkovnik. Lekemti je velikega pomena zaradi bližnjih rudnikov zlata in platine.

Dr. Stojadinović odpotoval v Ankaru

Beograd, 26. oktobra. AA. Davi je predsednik vlade in zunanji minister dr. M. Stojadinović odpotoval v spremstvu turškega poslanika v Beogradu Alija Hajdarja v Ankaru.

V njegovi odsotnosti ga bo nadomeščal notranji minister dr. Korošec.

Popoldne je prispel dr. Stojadinović na bolgarsko obmejno postajo Dragoman, kjer so ga pozdravili predsednik bolgarske vlade Kjuševanov, jugoslovanski in turški poslanik v Sofiji, ter zastopniki bolgarske vojske.

Zastopnikom bolgarskih listov je dr. Stojadinović izjavil:

»Potujem v Ankaru. Na vožnji preko Bolgarije porabljam priložnost, da se pozdravim z vašim ministrskim predsednikom Kjuševanovom. Ničesar posebnega vam nimam povedati razen tega, da razmerje med Bolgarijo in Jugoslavijo še nikoli ni bilo tako dobro, kakor sedaj, ko je Kjuševanov predsednik bolgarske vlade.«

Dr. Stojadinović je nato stopil s Kjuševanovom v salonski vagon in sta oba ministrska predsednika tamkaj ostala v razgovoru do Sofije. Na sofijski železniški postaji so dr. Stojadinovića sprejeli svetnik jugoslovenskega poslanstva Dragan Bodjević z osebjem poslanstva, minister dvora general Pančev, mnogi bivši ministri, višje uradništvo zunanje ministristva, ravnatelj tiskovnega ravnateljstva Balabanov in poročevalci bolgarskih in turških listov. Ko je vlak čakal na postaji, sta se dr. Stojadinović in Kjuševanov razgovarjala v dvorni čakalnici.

Po odhodu iz Sofije je dr. Stojadinovića spremlil do postaje Koševenc jugoslovanski poslanik Momčilo Jurišić.

Podaljšana prepoved za ustanavljanje veleblagovnic

Beograd, 26. oktobra. p. Nocoj bi bila morala biti ukinjena uredba o prepovedi ustanavljanja veleblagovnic, ki je bila uveljavljena že 25. oktobra 1934. za leto dni in nato podaljšana za nadaljnje leto dni. Na zadnji seji ministrskega sveta pa je bilo sčlenjeno, da se ta uredba podaljša še za nadaljnje leto do 26. oktobra 1937. »Službene novine« so objavile danes ukaz o podaljšanju te uredbe.

Napredovanja

Beograd, 26. oktobra. AA. Napredovali so pri ravnateljstvu drž. železnice v Ljubljani: za svetnika v 4. skupini 2. stopnje inž. Zvonimir Milhofer, za inspektorja v 5. skupini Fortuna Kink in Franc Pustoslavsek, za višje kontrolorje 6. skupine Edmund Sila, Jožef Dermelj, Anton Seljak in Jože Ručigaj, za kontrolorje 7. skupine Oton Calhofer, Janko Galevič, Venceslav Svobljak in Jožef Strukelj, za višje nadzornike v 7. skupini Ignacij Šterbenec, Ivan Delfin in Anton Paučnik, za višjega nadzornika pri brzojavah v 7. skupini Martin Perme, za inspektorja v 5. skupini pri poštnem ravnateljstvu v Ljubljani Anton Kobj, pri pošti Maribor II. pa Miroslav Bernhard, oba višja kontrolorja v 6. skupini, za višjega kontrolorja v 6. skupini pri pošti v Rakoku

Fran Hočvar, za višjega pristava v 7. skupini pri poštnem ravnateljstvu v Ljubljani Vinko Vujčić in Jernej Sturm, za kontrolorja v 7. skupini pri pošti v Celju Fran Zgonc.

Železniška nesreča na postaji Zaboku

Zagreb, 26. oktobra. o. Danes dopoldne se je pripetila na postaji Zaboku v Hrvatskem Zagorju manjša železniška nesreča. Na enem izmed tirov je stal vlak, ki vozi iz Varaždina proti Zagrebu. Na postaji se temu vlaku priključujejo vagoni krapinske gasilske vlaka. To se je izvršilo tudi danes. Zaradi goste megle strojevodja ni opazil, da je že čisto blizu zagrebskega vlaka in je zato s precejšnjo silo zavozil vanj. Poslednji vagon zagrebskega vlaka je bil zaradi tega hudo poškodovan. V njem je bilo več potnikov, ki so bili vsi lažje ranjeni, le neka žena je dobila hujše poškodbe.

Letonski polet v Tokio

Budimpešta, 26. oktobra. AA. Letonski letalski stotnik Sukurs, ki leti iz Rige v Tokio, je danes ob 10.50 nadaljeval polet z budimpeštskega letališča. Odletel je v Beograd, odkoder misli po kratkem postanku nadaljevati polet proti Sofiji.

Pritožba lužiških Srbov Hitlerju

Praga, 26. oktobra. d. Kakor poročajo listi, so Lužiški Srbi poslali kancelarju Hitlerju spomenico, v kateri navajajo vse svoje pritožbe zaradi narodnostnega zatiranja. V spomenici poudarjajo, da jih oblasti v Lužicah preganjajo in jim ne dopuščajo narodnega udejstvovanja. Tako ne sme njihovo glasiło izhajati tiskano v latinskimi črkami, domači učitelji pa se upokojujejo ter nadomeščajo z nemškimi.

Nevarnost rudarske stavke v Poljski

Katovice, 26. oktobra. g. Pogajanja, ki so se vršila od 22. oktobra med zastopniki rudarskih organizacij in rudarske industrije v Gornji Šleziji o zmanjšanju delovnega časa od 8 na 6 ur v rovih so se izjalovila. Zastopniki rudarske industrije so odklonili zahteve rudarjev, zaradi česar se je nevarnost splošne rudarske stavke povečala.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila. Jasno v dunavski in drinski banovini, drugod prevladuje oblačnost. Ponekod v južni polovici dežuje. V Podunavju slaba kosava. Temperatura je nekoliko zrasla. Minimalna temperatura Banjaluka 2, maksimalna Mostar 22 stopinj. Zemunska vremenska napoved za danes: Povečanje oblačnosti v vseh predelih. Ponekod utegne deževati, posebnost v vzhodnih in južnih predelih. Temperatura bo še zrasla. Solnce vzhaja ob 6.09 in zahaja ob 16.34. Zagrebska vremenska napoved za danes: Bolj toplo in oblačno, splošno nekoliko slabše vreme. Dunajska vremenska napoved za danes: Se nadalje izpremenljivo vreme, v prostih legah vetrovi, temperatura se bo nekoliko dvignila, kmalu zopet nekoliko dežja.

Emonski vrt na Mirju

Ljubljana, 26. oktobra. Rimski zid na Mirju dobiva zdaj, sodeč po vseh vidnih značih, svojo končno obliko. Vsa dosedanja popravila so se s časom izkazala za nezadostna. Zaradi polovičarskih sredstev in prav takega dela se je vse popravljeno kaj kmalu spet zrušilo. Zdaj je zid ob cesti popravljen, pa tudi zadaj ga luščijo iz zemlje, da ga zamaka-

del novosti, ki so za vsa okolica prav dekorativne: piramide iz ruš, ki jih bo prerasla trava. Tako visoka piramida stoji tudi nad novim obokanim vhomod za splotjem tehniške srednje šole. Pričakovati je, da naše običajno slabo vreme ruševnastim piramidam ne bo škodovalo. Ko bodo vsa zidarska in vrtnarska dela za zidom končana, bo četrto okrog tehniške

joča voda ne bo več razdirala. Za zidom urejajo park, ki bo prav prijeten za sončenje, ker bo krog in krog zavarovan pred vetrovi. Staro stebričje in izkopane, sarkofagi in drugo bo za nasad prav značilno, zato ga bomo imenovali: Emonski vrt.

Arhitekt Jože Plečnik je pri delih uve-

visoke in srednje šole zaključena celota s krasnimi obnovljenimi rimskimi stavbami ostanki, ki jih bo motila edinole bližina nekaterih vil, zidanih večinoma brez sloga in lepote, kakršne bodo še dolgo let ostale našim mladim stavbarjem za zgled nesposobnosti našega zgodnjega povojnega stavbarstva.

Roman Margueritte Viktorija **La garçonne** JUTRI PREMIERA V KINU MATICI! Mladini neprimerno!

Anton Kuder je odšel v pokoj

Novo mesto, 26. oktobra. Pred dnevi je stopil po 36letnem vestnem službovanju v pokoj sodni svetnik g. Anton Kuder. Rodil se je v rudarski družini v Trbovljah 14. januarja 1870. Na ljubljanski gimnaziji je maturiral 1893, pravno fakulteto je absolviriral na Dunaju in je 1900. stopil v prakso pri

ljubljanskem sodišču. Že kot sodni avskultant je poučeval na mestni trgovski dekletski šoli in je spisal eno izmed takratnih redkih slovenskih strokovnih knjig, »Menično pravico, ki je razprodana v vseh izdajah. Po kratkem službovanju v Črnomlju je prišel kot sodnik k novomeškemu okrožnemu sodišču, kjer je več let vodil preiskovalni oddelek.

V svetovni vojni je služboval kot rezervni častnik v trdnjanskem pasu Sibenika, nato je bil pri Sarkotičevi armadi v Sarajevu šef personalnega oddelka in član trdnjanskega sodišča. Kot stotnik se je ob prevratu takoj stavil na razpolago narodni vladi v Ljubljani in poverjena mu je bila odgovorna služba v Bavarskem kvorcu ob času najhujšega navala frontnikov, ki so ograzili tudi Ljubljano. Po nalogu narodne vlade je aretiral nekatere nevarne nemške in nemškutarke oblastiške, ki pa so bili pozneje vsi izpuščeni. Dotim je sam srečno preživel vojno, je vendar utrpel bridko izgubo, ki je dolgo ni mogel preboleli. V južnih Tirolah je pa-

Kriza srca?

Najlepši primer, kako globoko je tragična smrt malega Bartolovega Ljubija odjeknila v vsej naši javnosti, nam nudi pač zbirka, ki jo je zbrala za prevoz trupla soproga direktorja OUZD ga Milka Bohinjčeva. O izkustvih in doživljajih, na katere je v četrtek naletela od »Jutrovega« članka zjutraj pa do nabrane vsote, nam pripoveduje gospa:

Se slišim veselo poskakovanje po stopnicah. Hvala bogu, vsi moji otroci so že na poti v šolo. Zdaj pa na delo. Zrak naj najprej dobro prečisti vse kotičke stanovanja, tačas pa brž »Jutro« v roke. Citam naslov: Predsedstvene volitve, Ciano, Azana, Belgijsko stališče — politika — mezda — nič zame. Naprej! Druga stran: Stalin, Göring — nesreče, stavke, usmrtilcev zločinca — Stirje primeri.

Pa grem dalje preko tretje strani. Oko obstane: »Množice kropijo malega junaka Bartola...« In še: »Vprašam Vas, ali sredi te širne naše domovine sploh ni nikogar... v zemlji domači da truplo leži...?«

Ze vzvalovi v meni. Bože moj, nekaj je treba ukreniti. Se je celih 6 ur časa, preden pokopljejo siroto-mučenika. In že brni zvonec. Pri pogrebem zavodu je bilo hitro dogovorjeno. Do 11. naj prinesem 2.600 Din. Obljubila sem, da do skrajnih meji izkusim, da zberem ta znesek.

Dekleta brez službe se zatekajo v smrt

Ljubljana, 26. oktobra. Komaj pred dnevi smo poročali o nenavadnem poizkusu samomora, v katerem je iskala poslednjega zatočišča 20 letna brezposelna služkinja Angela C., nazadnje zaposlena pri neki družini na Sv. Petra cesti. Razparala si je bila trebuh, a še o pravem času so jo našli domači, da so jo dali v reševalnim avtom prepeljati na kirurški oddelek. Komaj pa so nesrečno mladenko izpuščili iz bolnišnice — in zdaj je Angela ostala še brez stree nad glavo — se je v obupu zatekla za Tivolski grad in vnovič poizkusila na enak način kakor prvič napraviti križ čez svoje življenje. Sprehajali so jo našli s prerezanim trebuhom in reševalci so jo spet odpeljali na kirurški oddelek. Sirota bo morala najbrž še nekajkrat na podoben način demonstrirati proti življenju, preden se bo našla kakšna dobra družina, da dekletu, ki ne prosi ničesar drugega na svetu, kakor skromne zaposlitve, pomaga do kruha. Iz Hrenove ulice pa so včeraj prav tako prepeljali v bolnišnico neko brezposelno delavko, ki je ostala brez dela in brez doma, pa je v obupu segla po mišjem strupu.

Kupujte domače blago!

Ze sem bila na cesti. Kam? H komu? Tja, kjer še nikoli nisem našla praznih rok.

— Dal bom, gospa, zelo in srčno rad, a ne prvi. Ze tako mi moji stanovski tovariši vedno očitajo, koliko razdajem. Pridite kasneje.

Razumela sem. A kaj zdaj? Ura je že 8.30. V rokah pa navaden konceptni papir:

Nabiralna pola

za prevoz trupla nesrečnega junačka Ljubija Bartola v njegov rojstni kraj.

Brez vsake legitimacije, brez vseh priporočil. Kje naj začnem? Treba je večjega zneska, ki bo zbolel v oči. Najprej jo zavijem v »Daj - Dam.« O, vi dobra gospa v črni, ki ste verjeli mojim besedam, ne da bi me bili poznali, in ste mi dali, vsa razumevaljoča in bodreča. Naj bo v vašem srcu »daj — dam« vedno v harmoničnem skladu.

Kazalec ure neusmiljeno hiti — meni se zdi, da dirja. Pa spet dvojce zlatih materinskih src.

— Oprostite, gospod doktor! In že imam 40 Din več, a še zmerom je komaj 220 Din. ura pa je že 9.15.

— Za to pa dam, a žal več ne morem. Skoro povsod enake besede. Moja pot gre iz hiše v hišo, iz lokala v lokal. Gospodinje so po opravih, gospodje v uradih, trgovci pa so po navadi »odsotni.« Če naletnim tu pa tam na kakšnega tihega družabnika, se na čudovito gladek način izgovori, da brez gospoda četa ne sme nič ukreniti.

Zgled žrtvovanja za domovino

Junaku vojvodi Vuku je prestolnica postavila lep spomenik

Beograd, 26. oktobra. Včeraj je prestolnica lepo počastila spomin legendarnega junaka iz naših osvobodilnih bojev vojvode Vuka — Vojina Popovića. »Jutro« je že poročalo, da je izšel Vojin Popović kot pehotni podporočnik iz 32. letnika vojne akademije, ki je bil zaključen pred 35 leti, in da je ta letnik dal razen njega še mnogo najhrabrejših četnikov, ki so poznali samo eno geslo: Svoboda ali smrt! Izmed vseh pa je bil vojvoda Vuk najizrazitejši pobornik onih idej, ki jih je med goslovenskim rodom uveljavila kosovska religija. Ta religija je kakor materino mleko redila predvojnne generacije, v vojvodi Vuku pa je našla največjega fanatika.

Vojin Popović se je rodil 26. novembra 1881 v Sjenici v Sandžaku, ki je takrat životaril in strašno trpel pod turškim jarmom. Popovičeva rodbina je dala zatiraneu narodu mnogo voditeljev, vzornikov in mučencov. Ko je bil Vojin še majhen, je njegov oče Aleksa Popović, skromen sedlarski obrtnik, pribežal s svojo družinico v Kragujevac. Tam je na kratko opisal pretresljivo tragedijo rodbine. Dedu, ki je bil duhovnik so ustrelili, v ječi so ubili dva strica, sedlarja Aleksa Popovića pa so dolge mesece mučili v ječah, dokler si ni z vsem svojim premoženjem odkupil svobode. — Prišel sem med svobodne rojake, je dejal Aleksa Popović, da bi moja deca dozorela v svobodi za maščevanje našega trpljenja — — —

In strašen maščevalce je postal Vojin Popović kot vojvoda Vuk. Iz vojne akademije je prišel kot podporočnik v Kragujevac in takoj, ko so bili položeni temelji četniškemu pokretu leta 1904, je bil med njegovimi prvimi borci, star komaj 23 let. Svojo mladost je daroval Južni Srbiji, ko je neke mačjske noči leta 1904. prekrščil mejo nekdanje male srbske države ter se od takrat kakor volk zagrizel v trume sovražnikov brez vsakega upanja, da bi mu kdo pomagal. Kot vojak in četnik je bil volk, neukročen, predrzen, kot človek pa pravi vitez-vojvoda. Od onih, ki so se mu pridružili, ni nikdar kaj takega zahteval, kar ne bi sam drugim v največji meri dajal za zgled. To je bil tudi temelj obdobjanja, ki ga je bil deležen od vseh, ki so se z njim borili na raznih balkanskih bojiščih.

Svoj ognjeni krst kot četniški vodja je dobil leta 1905. v borbah na Čelopeku, potem pa je bil preko slavnega Kumanova, Bitolja, Elbasana, Govedarnika, Dukata, Samurovića Ade, Parašnice, Kurjačice, Zabjake, Vlasine, Kajmakalana, Sive stene in Gruništa, zadnjega poprišča njegovih junaških borb, vedno strah in trepet turških, avstrijskih, nemških in bolgarskih čet. Skozi vsi to krvavo razdobje blizu 12 let je bil najhrabrejši borec Srbije. Smrtonosna krogla ga je zadela pri Gruništu 16. novembra 1916, ko

je nekaj dni prej vodil svoj oddelek zmagoslavno v dveh krvavih bitkah, v katerih so mogli zmagati samo ljudje, ki so bili kakor on popolnoma prežeti od gesla: svoboda ali smrt! In še njegova smrt je pripomogla do zmage, kakršne se niso mogli nadejati niti voditelji s tolikimi lavorikami ovenčane srbske vojske, kaj šele sovražniki v svoji veliki premoči. Da bi maščevali svojega vojvodo, so četniki vrgli močno bolgarsko postojanko z Gruniškega Visa. Takrat je truplo vojvode Vuka še ležalo za neko pečino razstreljega srbskega rova.

Vukova smrt pa je bila tudi smrt njegovega junaškega četniškega odreda. Ob truplu svojega vojvode so četniki izvojevali presenetljivo zmago, potem pa je bil odred razpuščen, zakaj od 2.600 mož, kolikor jih je bilo ob začetku operacij na solunski fronti, jih je ostalo samo še 450. Četniki so razdelili na razne jedinice redne vojske, a vsak od njih je, dokler je bil živ, med svojimi novimi bojnimi tovariši širil misli in vrline pokojnega vojvode Vuka, ker so on in njegovi ljudje pred-

stavljali pač najpopolnejšo harmonijo želja, misli in dejanj.

Včeraj, ko so odkrivali Vukov spomenik, je načelnik glavnega generalnega štaba armijske general g. Milutin Nedić, ki je bil Vukov učilec na vojni akademiji, v uvodu svojega govora lepo označil veličino vojvode Vuka. Izrazil se je takole:

— V herojski dobi junaškega naroda, kakršna je bila epoha Srbije v dobi drugega desetletja tega stoletja, ni lahko govoriti o junaštvu kakega posameznika. Neizmerne žrtve, nešteti junaki, veliki in mali, mrtvi in živi, znani in neznan, so visoko dvignili merilo za oceno dela posameznika ter dali vsemu potolenju pečat legendarnega junaštva in požrtvovanja. A vendar se iz teh junaških vrst kažejo najhrabrejši med hrabri. Taka je zlasti gorastna figura vojvode Vuka, ki ni bil samo vzor osebne hrabrosti temveč je bil tudi slaven kot prvovrstni poveljnik najširše vojaške sposobnosti in koncepcije. Pri vsem tem pa so imeli njegovi najčistejši zgledi najsgustnejšo moč.

Divjaški napad sredi noči v Konjicah

Cela četa je navalila na sedem fantov — Dva napadená sta močno ranjena — Napadalcí iz konjiške okolice

Konjice, 26. oktobra. Kakor drugod, tudi pri nas ne manjka izpadov sovražstva. Vse obsebe pa je vreden dogodek, ki se je primeril v soboto zvečer. Poslovodja Kmetijske družbe g. Ciril Zagar je opazil okoli 23. ure, da se zbujajo okoli hiše, ki je last Kmetijske družbe in v kateri on stanuje, neke mračne osebe sumljivega obnašanja. Zagar je na to opozoril nameščena Kmetijske družbe Dominika Turjaka. Opazovala sta nekaj časa sumljivo zbiranje, potem pa sta oba skupaj odhitela iz hiše na trg. V gostilni sta našla nekaj svojih prijateljev. Povalila sta jih s seboj na stanovanje, da bi se skupno branili pred morebitnim napadom. Res se je vsa družba podala v hišo Kmetijske družbe. Ko so fantje že delj časa sedeli v sobi Dominika Turjaka in prisluhnili, so spet zaslišali stopinje, po katerih so prisodili, da opreza in pošajkuje več oseb okrog hiše. Mirno so čakali, zunan pa je šum polagoma utihnil. Okrog ene noči so potem fantje zapustili hišo Kmetijske družbe, da se razidejo na svoje domove.

A prav tedaj je bil zaplotniško izvršen napad nanje. Trije napadalcí so planili nad mirne fante z latami in koli. Zagarja so takoj pobili na tla in v temi je izpregovoril svojo žalostno besedo tudi nož. Zagar je dobil nevarno rano tik pod srcem, zoben je bil od zadaj. Vsi trije napadalcí so po tej zločinski ataki odskočili v temo. Prijatelji so nato hoteli odvesti hudo ranjenega Zagarja k zdravniku. Ali komaj so se pošteno premaknili, že je navalila nan-

nje cela četa, kakih 40 ljudi s koli, latami, noži in samokresi. Divjaški napadalcí so bili v veliki premoči: 40 proti 7. Dobro oborožena tolpa je seveda lahko pregnala nazaj v hišo fante, ki se pač niso nadejali takega divjaškega napada. Franjo Brtoncelj, ki je vodil ranjenega Zagarja, je bil od napadalcev na pragu Zagarjevega stanovanja s koli in noži pobit na tla in je obležal na tleh, nezavesten, ves v krvi.

Napadalcí so streljali. Tedaj so prihiteli orožniki in pred njim se je vsa divjaška tolpa strahopetno razbežala. Ciril Zagar je navzlic hudi rani pod srcem dvignil nezavestnega Brtoncelja in ga spravil v kuhinjo, ter mu skušal obezvesti nevarno rano na glavi. Med tem pa je že prihitel zdravnik dr. Goričar, ki je obema ranjenecema nudil potrebno pomoč in se mudil pri njih nad dve uri. Stanje ranjenecv je še vedno nevarno, vendar jih zdravnik stalno nadzoruje. Napadenci so večino divjaških napadalcev prepoznali in ugotovili, da stanujejo skoraj vsi izven konjiškega trga. O tem žalostnem izpadu podivjancev bo seveda govorilo sodišče. Ciril Zagar je znan nacionalist, ki se je pogumno boril tudi na Koroskem.

Ustreljen posestnik

Maribor, 26. oktobra. Pri Bratoncih v Prekmurju so našli s strelom usmrčenega posestnika Andreja Poredasa. Ustreljen je bil iz samokresa Okoliščine kažejo, da je postal žrtev roparskega umora. Orožništvo vrši poizvedba.

srčnosti? Kultura — kje si, srčna kultura?

Pri franciškanih bije 11., v moji torbici rožlja 925 Din. Ljubi, mali deček, moje upanje, ki je podobno zdaj plimi, zdaj spet oseki, se predaja vedno večjemu strahu. Teško, da bo ležal doma. Preveč jih je, ki govore o krizi. Pa je nil Veruj mi, ti večno nemo bitje, da je ni — pri tistih pravgotovo ne, kjer sem trkala zaman. Samo kriza srca vlada tam. In mrzli so kakor ribe. Otroku nimajo. Kako bi vedeli za pravo bol, gorje in skrb? A kljub vsemu trkam dalje. Se so, ki z vsem razumevanjem in sočutjem prilagajo.

Koliko človek doživi v eni uri! V blazni naglici se odkrivajo značaji. Mučenček, ti pa, ves v rože zasut, ki jih živo življenje ni usipalo nate, čakaš mirno in spokojno in tako vseno ti je za to živo, pestro vrvenje okrog nas, tako vseno, kje boš spal.

Poldan! Hitim proti Ambroževemu trgu. V zvoniku sv. Petra žalostno prizvanja. Tebi v poslednji opoldanski pozdrav. Poslovodi gospod v pogrebem zavodu želi imeti še izjave nesrečnih roditeljev, da pristanejo na prevoz.

Najtežja vseh potil Tvoja roditelja, do bri junaček! Matil! Z njo nisem mogla govoriti. Bila je ena sama tiha solza. Ali nisjo vse matere ob najglojbi boli oni pečat trpljenja, ki ga je najvišja in najčistejša Mati skozi vse vekove in rodove zapustila ženam ob spoznavanju, da je vse minljiv?

A oče? Od trpljenja in strahu zmedene, od solz izsušene oči, v govoric drget. Na moje vprašanje mi pravi:

— Srčna vam hvala, a prosim, naj ostane v Ljubljani. Doma smo bratce in sestrico komaj potolazili. Tako bi se gorje iznova pričelo. Nihče nam ga več ne obudi...

Zato je mali Ljubi v beli Ljubljani, čaščen kot svetnik, poromal v dom večnega miru.

Oni gospe pa, ki je vprašala v »Jutru«, ali ni nikogar: Lepa hvala! Njene besede so mi dale pobudo in omogočile, da sem v dobrih treh urah spoznala, da je naš človek v pretežni večini dober in plemenit. Malo, zelo malo je med njimi po najnovejši pariški modni načičkanih, že izžitih bonvivanov brez duše in srca.

Dokler pa bodo perice rade prostovoljno žrtvovale enako vsoto kakor bogate gospe, toliko časa bo vsak košček lepe slovenske zemlje, pa naj bo še tako oddaljen od rojstnega doma — domača gruda četudi premnogokrat preprijena s solzami ubogih mater, bo vendar ta naša lepa domovina obsijana z zlatim solncem čiste, bratske ljubezni, božana z vetrovi globokega sočustvovanja za bol in trpljenje brata trpina. Domača, rahla, pomirjajoča naša slovenska zemlja

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo že za pol stoletja!

Razsvetluj grobove

z „ZORA“ nagrobnimi učicami v keramičnih lončkih!

Zakaj? Nadomeščajo vse vrste voščenih sveč. — Ne kapljajo. — Se ne razlivajo po spomenikih. — Počasi gore. — Gorijo po velikosti do 14 ur na prostem. — Dobe se povsod.

Domače vesti

*** Poverjenikom, članom in prijateljem Vodnikov družbe:** Odbor Vodnikov družbe obvešča: Letošnje knjige se prično odpošiljati po pošti in železnici, odnosno po avtobusih, dne 29. oktobra t. l. Od tega dne dalje dobijo svoje knjige tudi vsi ostali poverjeniki in člani, ki so nam sporčili, da dvignejo svoje letošnje knjige osebno v Ljubljani. Obenem p. m. v. pr. prošnja družbeni odbor vse one gg. poverjenike (-ice), ki se do danes niso poslali svojih nabiranih pol, da pobere se pri njih svojih članih, ki še dosedaj niso obnovili svoje članarine za leto 1936., in naj potem pošljejo nabiralne pole z nabrano članarino takoj Vodnikovim družbi. Ob tej priliki prošnja družbeni odbor tudi vse one lanske direktne člane, ki niso dosedaj še obnovili svoje članarine, da jo blagovoljivo takoj nakazati po poštini položnici.

*** Konzul češkoslovaške republike v Ljubljani** bo sprejel na dan državnega praznika v sredo 28. oktobra prijatelje češkoslovaške republike ter češkoslovaške državljane od pol 12. do pol 14. ure. Erjavčeva cesta 21.

*** Diplomski izpit** so na višji pedagoški šoli v Zagrebu položili tudi naslednji slušatelji: Marija Drnovc, Gliha Dragotin, Grim Gabrijela, Kobilica-Brenk Marija, s. Pavlačič Marija Jakobina, Tomšič Josip in Prek Pavla.

*** Novi grobovi.** V Brežicah je umrl g. Mijo Zagar, nadučitelj v pokolu. Njegovo smrt obžalujejo z vdovo g. Franjo štirje sinovi, hčerka in širok krog sorodstva. Pogreb ugodnega vzgojitelja bo danes ob 16. — V Mostah je umrl g. Oton Vidensek, pekovski mojster, ustanovni član in zvest pobornik Društva jugoslovenskih obrtnikov. K večnemu počitku ga bodo spremenili danes ob pol 16. — V Sošanju je sinoči umrl po daljšem bolehanju, šele 51. let star, g. Josip Kopan, pekovski mojster in posestnik. Svoj zadnji pokoj bo našel danes ob 16. na smehelskem farnem pokopališču. — Pokojnim blag spomin, žalujočim družinam naše iskreno sožalje.

*** Devetdesetletnica prve banatske železnice.** Zadnji dan tega meseca in 1. november sta za železniški promet dunavske banovine dva važna datuma. Pred 90 leti je bil napravljen načrt za ustanovitev železnice od Oravice do Bašijaša, ki pripada zlat Rumuniji. Ta železnica je bila ustanovljena zaradi prevoza premoga po 10 letih pa je začela služiti tudi potniškemu prometu. To je najstarejša železnica v Banatu in po starosti druga v vsej državi. Starejša od nje je samo še proga št. II—Celje, ki je bila izročena prometu 2. junija 1846. Ta proga pa je samo za 17 let mlajša od prve železniške proge na svetu Liverpool—Manchester v Angliji, ki je bila zgrajena 15. septembra 1829. Povod za gradbo prve železniške proge v Banatu so dale rudarske oblasti, ki so začele leta 1875 izkoriščati banatske rudnike in je bila potrebna od Oravice dalje železniška zveza z Dunavom. Progo so pričeli graditi leta 1847. Dolga je 62 km, njene postaje pa so Oravice, Jama, Jasenovce, Bela Crkva, Bašijaš.

*** Angleški turisti** niso mogli priti v Zader. V šibenik je prispelo 40 angleških turistov, članov ugodnega londonskega kluba, ki je že večkrat priredil izlete na Jadran. Turisti so v šibeniku prenočili, naslednje jutro, ko so si ogledali zanimivosti mesta in slapove Krke, pa so z avtomobili krenili proti Zadru. Turistično društvo v šibeniku se je že prej obrnilo na neki zadrski hotel s prošnjo, naj angleškim gostom pripravi kosilo. Ko pa so okrog polnočja angleški turisti prispeli pred Zader, jih je sprejel med člani občajne obmejne straže tudi neki višji italijanski uradnik in, čeprav so imeli vsi turisti pravilne potne liste, so njihove dokumente tako dolgo pregledovali, da so se Angleži naveličali čakanja in so se ob 2. popoldne podali spet nazaj v šibenik in tam obedovali. Potem so krenili proti Rabu, Crikvenici in Sušaku.

*** Italijanski parnik »Birmanija«** in njegovo reševanje. Na malem otočku Mrglju je še vedno okrog 120 ljudi na delu, da bi iz tesnega objema pečin rešili posrečeni italijanski tovorni parnik »Birmanija«. Tovore so, kakor smo že poročali, že prenesli, bo pa še precej napornega dela preden bodo poimnirali in odstranili vse pečine, med katere se je ladja pri nesreči zarila. V soboto zvečer se je pri tem delu posrečeni uslužbenec ne-

*** Pri hemoroidih, bolečinah v križu, zastoj v krvotoku v jetrih in nezadostnem izločevanju iz žolča, nastalem zaradi zapeke, se dosežejo z naravno »FRANZ-JOSEFOVO« vodo odlični uspehi. Bolniki radi uživajo preizkušeno »FRANZ-JOSEFOVO« grenčko, ki se tudi pri pogostejši uporabi dobro obnese.**

kega transportnega društva, Mato Billč, ki je po ladji pregledoval, če ni še kaj ostalo pri odnašanju tovorov. V mraku je padel skozi neko razpoklino 4 m globoko v skladišče in se hudo poškodoval. Prvotno so škodo cenili na 5 milijonov dinarjev, zdaj pa je že gotovo, da bo znašala še enkrat toliko. Parnik »Birmanija« je bil zgrajen pred 6 leti in je bil eden najhitrejših tovornih parnikov na svetu. Vozil je s hitrostjo 18 milj na uro. Ves čas, odkar je v prometu, je parnik vozil v indijska pristanišča. Zadnjo vožjo je napravil pod vodstvom novega poveljnika kapetana Nobile in, kakor se govori, je zaradi njegove neopreznosti prišlo do nesreče.

Ne mehanično čiščenje zob marveč biološko nego ust z **Doramod** radioaktivno, zobno kremo! V biološkem učinku tiči posebnost **Doramod**! Le opazujte ugodno izpremembo na Vašem zobnem mesu, ki je predpogoj zdravim in lepim zobem! Zdravo zobno meso mora biti čvrsto in imeti svetlo rožasto barvo. Vse to Vam da **Doramod** radioaktivna zobna krema s svojimi blagimi žarki radija, ki masirajo zobno meso še cele štiri ure po čiščenju. To premore pri nas le **Doramod** Sezite po njem še danes! Zahtevajte pa izrecno: **Doramod**

*** Izseljenjski teden** prireja Zveza izseljenjskih organizacij v Zagrebu tudi letos. Vršil se bo od 29. t. m. do 5. novembra s primernimi predavanji in sestanki pri izseljenjskih organizacijah in klubih ter pri drugih ustanovah v domovini in inozemstvu z namenom, da bi se domovna spominjala izseljenjskih rojakov po širnem svetu in da bi izseljenci okreplili svoje zveze s staro domovino. Radijske postaje v Beogradu, Ljubljani, Zagrebu in Splitu bodo oddajale primerna predavanja o izseljenjskem vprašanju. Takša predavanja se bodo vršila tudi v šolskih zavodih in pod okriljem raznih organizacij.

*** Borba proti alkoholu.** V dvorani Zdravniškega društva v Beogradu je v nedeljo zborovala velika lča treznosti. Poleg številnih delegatov iz vse države so zborovanju prisostvovali tudi zastopniki bolgarske lože treznosti, Zveza Sokola in Jugoslovenske unije za varstvo otrok. Tudi vojno ministristvo je poslalo na skupščino svojega zastopnika. Predsednik velike lože treznosti dr. Popović je v svojem govoru naglašal, da predstavlja alkoholizem v naši državi veliko socialno zlo. Ko je loža uvedla zdraviljenje alkoholikov, se je iz samega Zemuna javilo blizu 700 oseb, torej trije odstotki od vsega prebivalstva. Če je povsod tako kakor v Zemunu, potem pridejo v vsakem našem mestu na 100 prebivalcev trije hudi alkoholiki ali skupaj v vsej državi nad pol milijona alkoholikov, ki jih je treba ozdraviti.

*** Zveza zdravstvenih zadrug** je imela v nedeljo v Beogradu v domu Rdečega križa svojo 15. redno letno skupščino. Iz poročil uprave je razvidno, da delujejo zdravstvene zadruge v naši državi z lepimi uspehi in da so zelo koristne ljudstvu, ki se je oklenilo te panoge združnega življenja. Značilno je, da so glavni skupščinski prisostvovalci tudi odposlanci bolgarske zadrugne zveze. Izvoljena je bila večinomna dosedanja uprava, katero vodijo zaslužni delavci na poprišču združništva in socialne medicine dr. Prohaska dr. Ivančič in dr. Snajder.

*** Izgnan iz Madžarske** je bil obrtnik Peter Vuković, doma iz subotičke okolice. Dolga leta je že s svojo rodbino živel v Budimpešti. Te dni pa so ga poklicali na policijo ter mu sporočili, da se mora v 24 urah odločiti ali sprejme madžarsko državljanstvo ali ne. Ker državljanstva ni sprejel, je moral v 24 urah zapustiti madžarsko področje. V tem kratkem roku seveda ni imel časa, da bi bil vnovič svojo imovino ali vsaj izterjal zaslužke pri raznih odjemalcih. Brez vseh sredstev je prišel v Subotico. Zanimivo je tudi to, da so njegovega 11-letnega sina, ki hodi v ljudsko šolo, vpisali brez četrtoletne vodnosti za madžarskega državljana. Vuković, ki je bil prej pristojen v subotički okolici, ima svoje sorodnike v Bosni in so mu morale oblasti pomagati, da je tja odšel.

*** Tovarna JOS. REICH** sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo

Iz Ljubljane

— Počastitev ravnatelja Frana Novaka. Ljubljansko stenografsko društvo je priredilo v nedeljo popoldne v dvorani trgovske akademije svečano proslavo na čast nestorju slovenskih stenografov g. direktorju Franu Novaku, ki je pretekli dni, kakor smo že poročali praznoval v krogu svoje družine čil in zdrav svoj 80. rojstni dan. Svečanost in lepo uspele proslave so se udeležili poleg jubilaranta mnogi zastopniki oblasti, kulturnih organizacij, mnogi njegovi prijatelji in častilci, v posebno velikem številu pa je prisostvovala slavnosti naša mladina, da s svojo navzočnostjo dokaže, kako spoštuje moža, ki je s svojimi delom pripomogel, da lahko stopamo tudi mi Slovenci s stenografijo v isti vrsti z drugimi narodi. Svečanost je otvoril predsednik Slov. stenografskega društva g. prof. Bl. Sveteli, ki je v prištnih besedah pozdravil številne goste in iskreno čestil priljubljenemu simpatičnemu jubilarantu v imenu vseh slovenskih stenografov. Dijakinja trgovske šole gđ. Anca Stanovnikova je izročila lep šopek cvetja. Sledile so čestitke mariborskega krožka, odposlanca hrvaškega stenografskega društva, dalje recitacije Gabelsbergovih pesni v prevodu ki so jih podal s pravim zanosom gđ. Roza Dolganova. M. Kramarjeva in g. Dular, med tem ko je g. prof. Jernej Pavlin v jedrnatih besedah orisal slavljeno delovanje in njegove neprecenljive zasluge za razvoj slovenske stenografije.

— Obisk litavske publicistke. Naše uredništvo je posetila ga Jone Novakas-Deveikyte, odlična litavska znanstvenica in publicistka. Ga Novakas se bavi zlasti z zgodovino litavskega prava in je nedavno bivala v študijske namene v Pragi. Je dobra poznavalka Češkoslovaške in govori gladko češko. V Jugoslaviji je obiskala Dubrovnik (ob priliki mednarodnega ženskega kongresa), Sarajevo in Zagreb, sedaj pa se mudi v Ljubljani, kjer jo že od prej vežejo stiki z rodbino pok. ministra dr. Zerjave. Ga Novakas pripravlja za litavske časopise in dnevne serijo informativnih člankov o Jugoslaviji, ki je v njeni domovini popolnoma neznan. Kakor nam je izjavila, namerava prihodnje leto zopet obiskati našo domovino in v stiku z ljudstvom izpopolniti svoje poznanje za Litavo, tako sivojstveno zanimive Jugoslavije. Ugledno litavsko intelektualko pozdravljamo na naših tleh in želimo, da bi odnesla od nas kar najugodnejše vtiske!

— Nenadno je preminula sinoči v zavetišču na Vidovdanski cesti gospa Amarija Klandrova, vdova notarja in trafikantinja. Pokojnica je bila v Ljubljani splošno znana in priljubljena. Trafiko je imela v Kolodvorski ulici in si je znala z ljubeznivim nastopom pridobiti širok krog odjemalcev. Po smrti moža notarja, ki ga je izgubila v vojni, se je prizadevala z vso prisojeno iz podjetnostjo, da si pribori zadovoljiv obstanek. Prav po njeni zaslugi je Ljubljana dobila cele serije lepih razglednic. V združenju trafikantov je zvesto sodelovala. Sovražnika pač ni imela nobenega in gotovo vsi znanci obžalujejo njeno nenadno smrt. Pogreb blage pokojnice bo jutri ob 16.30 izpred mrtvašnice na Vidovdanski cesti. Naj ji bo lahek počitek po trudi in skrbi polnem življenju! Zalujočim naše iskreno sožalje!

— Proslava češkoslovaškega praznika v gledališču. Češka Obec, Češkoslovaška liga in Zveza vojnih dobrovolcev pozivajo svoje člane, da se udeležijo slavnostne predstave v proslavo češkoslovaškega praznika v torek 27. t. m. zvečer ob 20. uri v dramskem gledališču. Vprizori se ta večer češka drama »Konjeniška patrola«, ki prikazuje borbo češkoslovaških legionarjev na povračku v svobodno domovino. Dvignite vetropnice že pri dnevni blagajni v operi.

OD 6. t. m. ZNIZANE CENE!

Vesela in sveža

kot kipeče življenje, je deca, hranjena z Ovomaltine. Ovomaltine za predžitek ali malico omogoča, da se lahko premagajo napori temnega in duševnega razvoja, ter je prava blagodat za Vaše dete. Vurjuje se, če Vam kdo reče, da je gotov izlekel isto kot Ovomaltine. Ovomaltine je naravna koncentrirana krepljena hrana, ki je pripravljena po posebnem znanstvenem izključno našem postopku samo iz najzlahnejših sestavin, ki se nahajajo v svežem mleku, svežih jajcih in sladcu, dočim so vse neprebne sestavine izločene. Kakao je pridejan samo zaradi boljše arome.

Samo z Ovomaltine so dosegajo Ovomaltinski uspehi!

Z avoječki: ljudski Din 6.50; mali Din 10.50; srednji Din 24.—; veliki Din 43.—; stekleni Din 47.—; rodbinski Din 76.—

Ovomaltine

— Starešinska organizacija »Preporoda« smatra za svojo častno dolžnost, da se najlepše zahvali vsem dobrotnikom in prijateljem, ki so prispevali za nagrobnik pok. preporodovskemu kladivarju tov. dr. Janžetu Novaku. Nagrobnik je že postavljen in je bil 18. t. m. v Notranjih gorah s preteto spominsko svečanostjo izročen v varstvo svojem. Ker nabitralna akcija za nagrobnik še ni zaključena, pričakuje S.O.P., da se bodo odzvali njenemu vabilu s prispevki tudi vsi oni prijatelji Janžetovi in častilci spomina pokojnih Preporodovcev, ki tega dosedaj kakorkoli niso utegnili. — **Preporodovci** bodo tudi letos akusali poskrbeti za zapuščene in pozabljene grobove nekaterih naših velikih mož, ki počivajo pri Sv. Krištofu in Sv. Križu in se jih običajno spominjajo Preporod, ki naloga, katero si je sam zastavil, že vsa zadnja leta po svojih najboljših močeh izvaja z vsem spoštovanjem, ki ga naši pozabljeni duhovni velikani zaslužijo. V kolikor pa S.O.P. sama ne zmore vseh gmočnih bremen za to delo, se je kakor doslej tudi letos obrnila na mestno načelstvo in tudi banko upravo za primerno podporo in pričakuje že v kratkem povoljnega razumevanja.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM v Šiški, telefon 33-87

V torek, sredo in četrtek ob 8. uri predvajamo senzacionalni film

Večno mlada

po Cochranovi opereti: Evergreen.

V soboto: Smaragdna ogrlica VIKTOR DE KOWA.

— Velikodušen dar. Šarabon Andrej, veletrgovec v Ljubljani, je izročil predsedniku ljubljanske mestne občine 3.000 Din kot odkupnino za socialni davek od uslužbenecv in stanovanjskih prostorov. Ta širokogrudnost ob pravem času in na pravem mestu pač zasluži vse priznanje in — posnemanje.

— Za Bartolovo družino je vloženih pri blagajni »Jutra« še od neznanega dobrotnika po upravi »Slovenskega Naroda« 50 Din, in od g. K. M. iz Ljubljane 40 Din.

— Ponovitev Lisztovega oratorija »Kristus« bo v ponedeljek 2. novembra na Vernih duš dan ob 20. v veliki Filharmočni dvorani. Delo, ki je napisano na

Vsak večer je bolj hladno!

Tkanine za plašč in toplo obleko si preskrbite

„Manufaktura“ k. d.

trgovina, ki Vas želi boljše postreči Mestni trg 17.

podlagi verskega besedila, je izredno primerno za izvedbo na dan Vseh vernih duš. Delo se izvaja v istem obsegu kakor pri prvi izvedbi Glasbene Matice in ljubljanske Filharmnije pod vodstvom ravnatelja Poliča. Cene pa so globoko znižane. Sedeži od 10—20 Din, vsa stojišča pa so rezervirana za dijake in sicer po 3 Din. Dijaki dobe stojišča v knjigarni na podlagi svoje dijaške knjižice ali indeksa. Prodaja v knjigarni Glasbene Matice.

— Nove esperantske tečajne za prometno osebo, trgovsko nameštstvo, delavstvo in mladino bo otvoril Klub esperantistov v Ljubljani ob zadostnem številu interes-avov. Tečajji se bodo vršili po želji lahko v popoldanskih ali večernih urah. Sporočite prišop in svoje želje Klubu esperantistov v Ljubljani, ali pa se osebno zglasite v klubovem lokalu na Cankarjevem nabrežju 7-1.

— Frančiškanska ulica se prenavlja. Izmed vseh ulic v središču mesta nudi Frančiškanska ulica, ki veže Tyrševo cesto z Miklošičevo, najbolj starinsko sliko, ki jo še bolj poudarja okrušeni frančiškanski zid. Če od poletja sem pa se vrše razna dela. Tako so frančiškani zgradili lepo stavbo Serafium. Skozi njo bo vodila pasaža in vezala Frančiškansko ulico s Prešernovo in dalje z zvezdo, ko se bodo izvedli primerni načrti. Tudi kavarna Union se že nekaj časa modernizira. Novo pročelje pa bo dobila tudi stavba ob kavarni »Union«. Tu že več dni opazite težke in močne podporneke. Lastnik hiše g. Koritnik misli hišo popolnoma prenoviti in modernizirati. Predvsem kerni v pritižju urediti prostore za galerijsko trgovino. Za ta namen je bilo treba odstraniti strojno konstrukcijo, novi lokali, ki bodo tako nastali, pa bodo visoki štiri in pol metra. Zanimivo je zlasti, da je bila tisto noč, ko je bil potres, vsa stavba na koleh in podprta v višini 9 metrov s podpornimi stebri, saj je obstajala nevarnost, da se vsa stavba ob kolikaj močnejšem sunku lahko poruši. Dela vodi arh. Hugo Schel, ki bo vso stavbo prenovil, pritižje hiše pa bo zgradil iz umetnega kamna.

— Društvo »Tabore, Drevi ob 8. pevska vaja. Pridite vsi. Odbor.

— Prednajači zbor Ljubljanskega Sokola ponovno naznanja, da se vpisovanje v vse oddelke zaključuje 31. t. m. in ne 21., kakor je bilo po tiskovni pomoči objavljeno v sobotni številki.

— Tečaj ruskega jezika. Ruska Matica je podaljšala vpisovanje v tečaj ruskega jezika za Slovence. Informacije: Ljudska šola na Cojsovi cesti v torek, četrtek in petek od 18.30 do 20.30.

Iz Maribora

— Jugoslovensko-češkoslovaška liga in Češki klub v Mariboru priredita v sredo, 28. t. m. ob 20. v spodnji dvorani hotela »Orel« slavnostno akademijo v počastitev češkoslovaškega narodnega praznika. Vsi prijatelji češkoslovaško-jugoslovenske vzajemnosti so vlijudno vabljeni.

— Odkritje nagrobnega spomenika zdravniku — dobrotniku. V nedeljo popoldne so mariborski železničarji odkrili nagrobni spomenik pok. dr. V. Drasche, ki je bil njihov uradni zdravnik in ki je šel zlasti siromašnejšim slojem izredno na roko. Pri odkritju je sodelovalo železničarsko pevsko društvo »Drava« pod vodstvom zborovodje g. A. Horvata in Schönherjeva godba. Tople besede priznanja in hvaležnosti železničarjev je spregovoril strojevodja g. Natek Jože. S to skromno oddolžitvijo so počastili naši železničarji spomin na svojega zdravnika-dobrotnika.

— Zaradi slabega stanja cest ob meji so mariborski gospodarski krogi naslovlili na zbornico za TOI v Ljubljani spomenico, namenjeno beograjskim merodajnim krogom, v kateri se zavzemajo za ustanovitev popolnoma avtonomnih cestnih fondov, v katere naj se stekajo eventualni dohodki iz člena 6 in 7 z izjemo pristojbin za iztovorjenje in natovarjenje vagonov ter mostarim, katere nova bremena naj se kot nemogoča ne uvedejo. Takojšnja ustanovitev banovinskih cestnih fondov je neobhodna potreba, da se že enkrat izvede njuna in temeljita poprava naših cest, dočim centralni cestni fond nikakor ni potreben. Šele potem je lahko pričakovati večjega razmaha tujkega prometa, ki tvori za naše prebivalstvo važen vir

— Kulturne novice. V mariborskem gledališču bo prva prihodnja dramska premiera Shakespeareova »Ukročena trgovalka«. Je to znana komedija, polna duhovitosti, zapletljave in situacijske komike. Režijo vodi režiser J. Kovič. Sodeluje pa mladane vse ansambli. — Odlični ljubljanski režiser in igralec Milan Skrbinšek, ki je svojčas deloval nekaj časa tudi v mariborskem gledališču, proslavi petindvajsetletnico svojega umetniškega delovanja ter bo v to svrhu gostoval v kratkem v mariborskem gledališču. — V Ljudski univerzi bo v petek 30. t. m. interesantno filmsko predavanje o nordijskih deželah.

— Prodaja sadik in drevesc. Mestno poglavarstvo opozarja prodalce okrasnega grmičevja in drevesc, da smejo v smislu predpisov dajati v promet sadne in druge sadike, drevesno grmičevje in drevesca samo tisti razsadniki, ki so vzgojili te rastline v lastni drevesnici, vrtu ali rastlinjaku in ki imajo zdravstveno potrdilo pristojne kmetijske poskusne kontrolne postaje, da v razsadniku n. i. okužbe po San Josejevem kaparju. Preprodaja sadik na trgu je dovoljena le pod pogojem, da je opremljena vsaka civilizirana sadika s predpisano banovinsko zalivko, vsaka desinsekirana sadika pa z zalivko lastnika razsadnika, kakor tudi če so žile sadike dovolj zavrovane, da se ne posuše. Krošnjarijenje in prodaja sadik po semjih je strogo prepovedano. Prot: kršiteljem tega razglašeno se bo postopalo po določilih zakona o zatiranju bolezni in škodljivcev kulturnih rastlin.

— Mrtvec v potoku. V framskem potoku so našli večeraj mrtvega viničarja iz Frama, Alojzija Skorjanca. Oblastva pozvedujejo, ali je vzrok njegove smrti nesreča ali zločin.

— Rotovske novice. 6. novembra bo seja mestnega sveta, na kateri se bodo obravnavali važni tekoči posli.

— Kaj je s posebnim kemičnim laboratorijem pri glavni carinarnici v Mariboru? Kakor smo poročali, je mariborsko združenje trgovcev poslalo zbornici za TOI spomenico, v kateri se je zavzelo za to, da dobi glavna carinarnica v Mariboru poseben tehnični laboratorij. Zbornica je o tej upravičeni zahtevi mariborskih gospodarskih krogov obvestila generalno direktorjo državnih železnic v Beogradu, ki pa ji je odgovorila, da glede na proračunske dispozicije tej zahtevi zanekrat ni mogoče ustreči.

KINO Danasnji spored

21-24 **MATICA** Poslednji! Ne zamudite! KONFETI FRIEDL CEPA, H. MOSER, L. SLEZAK IN R. ROMANOVSKY

27-30 **SLOGA** DANES POSLEDNJI! SHIRLEY TEMPLE! ZLATI KODRČKI

22-21 **UNION** MARTA EGGERTH poje danes! Poslednji! CAROENI ZVOKI Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 ur!

— Ker je razpečaval ponarejen denar. Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je večeraj zagovarjal 24 letni delavec Anton Cafuta iz Spodnje Korene, ker je 26. julija v Sv. Martinu pri Vurbergu skušal spraviti v promet ponarejene 20 dinarske kovance. »Podkupiti« je hotel tudi orožnike ter jim je ponujal 30 dinarjev, če ga ne prijavijo. Toda vse ni nič pomagalo, moral je pred sodišče, kjer so ga večeraj obsodili na 7 mesecev in 15 dni strogega zapora, na plačilo 500 dinarjev in na izgubo častnih državljanjskih pravic.

— Drag krok. Neki zasebnik iz Studenca se je seznanil v neki studenški gostilni s tremi mlajšimi moškimi, s katerimi je vso noč popival. Pri mizi je zaspal, a ko se je prebudil, je opazil, da mu je izginilo iz listnice 4000 Din. Orožniki so sumljivo trojko zaprli ter izročili sodišču.

— Požar v Dolgošah in na Pobrežju. V torek ponoči je zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Silvestra Kalčiča v Dolgošah, ki trpi škodo 30.000 Din. Gasilci iz Dolgoš, Pobrežja, Device Marije v Brezju in Sv. Miklavža so preprečili večjo nevarnost. Čim so se pobeski gasilci vrnili domov, pa so se morali odbrzveti v Stanko Vrazovo ulico 11 na Pobrežju, kjer je gorelo pri posestniku Simonu Hrastniku. Zgorelo je gospodarsko poslopje. Hrastnik trpi 15.000 Din škode. Pri gašenju so pomagali tudi mariborski gasilci.

— Posesna izprememba. Hišo Koseškega ulica št. 8 je kupil za 130.800 Din davčni kontrolor Mijo Fajt.

Iz Celja

— Celovski šahisti so igrali v Celju. Celjski šahovski klub je odigral v soboto zvečer v vrtni dvorani hotela »Evrope« drugo mednarodno šahovsko tekmo Celovce; Celje. Goste iz Celovca, 20 po številu, ki so prispeli ob 19. v Celje, je pozdravil v imenu mestne občine podžupan g. Stermecki. Za poslovne obisk je zahvalil celovški mestni svetnik g. prof. ing. Pöpperl. Po skupni večerji se je pričela ob 20. tekma na 10 deskah pod spretnim vodstvom g. ing. Marjanovića. Tekma se je končala v razmerju 5:5. Izmed Celjanov so dosegli Cijan, Modic, Peterman in Šmigovec po 1 točko ter Furlani in Kocmur po pol točke, izmed Celovčanov pa Eisendler, Walther, Schellander in Trapp po 1 točko ter Popotnik in Keber po pol točke. »Deutscher Schachverband« v Celovcu, ki ga je bil Celjski šahovski klub letos v juniju v Celovcu premagal v razmerju 7½:2½, se je na drugo srečanje temeljito pripravil in je postavlil močnejše moštvo nego pri prvi tekmi. »Kibice«, ki so napolnili dvorano do zadnjega kotička, so do 2. zjutraj vztrajno sledili zanimivi borbi. V nedeljo so si gostje ogledali mesto in napravili izlet na Stari grad. Po skupnem kosilu je spregovoril mestni svetnik prof. Pöpperl v slovensčini nekaj priserčnih besed v slovo. Ob 16. so gostje z lepimi spomini in vtisi zapustili Celje.

— Nesreča in napad. Ko je 8-letni sin pišmonoše Alojz Zajc iz Braslove pasel v nedeljo živino, ga je konj brcnil v glavo in mu zdrobil lobanjo. Smrtno nevarno poškodovanega dečka so prepeljali v celjsko bolnišnico. — V Belem potoku pri Smarju je nekdo napadel 43-letnega sina posestnika Ivana Rora iz Belega potoka, ga vrgal trikrat na tla ter ga poškodoval po glavi in nogah. Tudi Ror se zdravi v bolnišnici.

— Za večerno šolo Društva absolventov trgovskih šol vada letno izredno zanimanje. Doslej so bili odprti štirje tečajji nemškega in francoskega jezika, h katerim se je prijavilo skupaj nad 80 interesentov. Z novembrom se bodo pričeli še tečajji nemške konverzazije, italijanskega in angleškega jezika ter modernege kartolonega knjigoznanstva. Oni, ki nameravajo obiskovati katerega izmed teh tečajev, pa se še niso prijavili, naj to storo do sobote 31. t. m. pri g. Šemrovu v pisarni dr. Ogrizka. Zlasti so vabljeni brezposelni in nepremožni absolventi trgovskih šol, ki so učine oproščeni.

— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 vevlilim »Noč v Monte Carlu« z Liliano Harvey in zvočni tehnik.

Umrla je včeraj zjutraj v eretu 17 let Dragica Vidrihova, hčerka polkovnika g. Otona Vidriha v Vranju in vnukinja g. Rebekove v Celju, vdove to znanem obrtniškem organizatorju in nacionalnem delavcu g. Ivanu Rebeku. Pogreb bo jutri ob 16. iz mrtnišnice na okoliškem pokopališču. Pokojnici bodi ohranjen lep spomin, težko prizadetim svojem naše iskreno sožalje!

Del plena iz petrovške cerkve so našli v Levcu. Kakor znano, so doslej neznanj storili v lomili v noči od 27. na 28. septembra v romarsko cerkev v Petrovcah ter odnesli srebrni in pozlačeni kelih, srebrno in pozlačeno monstranco, staro žensko zapestno uro, dva talarja in majhen, rjav usnjat kovček, iz cerkvenega nabiralnika pa nekaj drobiža. Zeleno orodje za vlom so ukradli očino v bližnji kovačnici Ervina Koširja. Nekaj hlapcev iz Levca, ki je v jutru po vltomu opazil na nekem kozolcu v Levcu neznanega, hrvalsko govorečega moškega, ki je imel pod pazduho zavoj, je našel sedaj na tem kozolcu v koruzni slami spodnji del monstrance s podlogo. Poročje ukradenih talarjev in zeleno pilo ter »Juturni list« z dne 27. septembra t. l. Opis omenjenega, neznanega moškega se vjemja z opisom nekega krošnjarja z manufakturnim blagom, ki je 2. t. m. v preiskovalnem zaporu v Celju obiskal svojega brata.

KINO METROPOL, CELJE. Danes ob 18.15 in 20.30 »NOČ NA DONAVI« in naj-novejši Foxov teknil.

Iz Velenja

Samomor ali nesreča? Ko so v petek zjutraj šli šolarji čez mostiček preko Pake pri Skazovem mlinu, so v svojo grozno opazili v oddaljenosti nekaj korakov moško truplo, plavajoče na površini vode. O tej najdbi je bilo takoj obveščeno orožništvo in ostale oblasti. Nemudno se je sestala ko-

misijska, ki je krenila na lice meeta. Pri pregledu trupla ni ugotovila nobenih znakov nasilja, kar da sklepali na samomor ali nesrečo. Utopljen je Trtnik Jože, dupla iz Laz pri St. Ilju, star 63 let. Trojica so pokopali v Skalajah.

Nočni požar. Na še nepojasnem načinu je nastal v nedeljo zjutraj požar v poslopju blizu postajališča Pake, ki je last Antona Irišiča. Zgoraj je ves objekt, ki pa je bil na srečo nenaseljen. Škoda je delno križa z zavarovalnico.

Uspel pevski koncert. Izredno lep večer je vsem ljubiteljem lepe pesmi nudil pevski odtok sokolskega društva, ki je v soboto priredil svoj tretji nastop v dvorani hotela Rak. Priljubljeni pevec, deset po številu, so nastopili z obširnimi programom. Koncert je bil posvečen korušemu fantu-pecu, Miheju Habihu, ki je za domačo pevecem žrtvoval mlado življenje. Zato je bil drugi del koncerta sestavljen iz samih koruških narodnih pesmi. Za v odmoru, se je br. Kramar z lepim kratkim nagovorom na zbrane spomnil narodne žrtve iz neodrešene domovine. Občinstvo je napolnilo dvorano do kraja. Vse točke so bile izvedene popolno in dovršeno in občinstvo jih je hvaležno kvitarilo z aplavzom in so morali pevoj nekaj točk ponovljati. Za ta uspeh gre predvsem vsa hvala mlademu in nadarjenemu pevovodji br. Prelovcu, ki kljub nešte-tem zaprekam optimistično in z ljubeznijo vodi zbor k vedno večjim uspehom. Po uspelem koncertu se je razvil priščen družinski večer, združen s poslovilnim večerom večletnega društvenega blaginika br. Bela, ki odhaja na novo službeno mesto v Semi-zovac pri Sarajevu. Za vse njegovo požrtvovalno, vestno in nesebično delo se mu je zahvalil društveni starosta br. Kurnik Tone in mu želelo obilo sreče v novem kraju.

Gospodarstvo
Trgovinsko-politična zaostritev med Českoslovaško in Francijo

Ze nekaj mesecev se odlagajo trgovinska pogajanja med Českoslovaško in Francijo. Med obema državama je prišlo do trgovinsko-politične napetosti, zato pripisujejo velik pomen pogajanjem, ki se bodo končno pričela te dni v Parizu. Pri teh pogajanjih hoče Českoslovaška spraviti na dnevni red celotno trgovinsko politično razmerje Českoslovaške do Francije. Kakor poročajo Českoslovaški listi, se je Českoslovaška doslej izogibala represalijam in je prinašala težke žrtve z ozirom na dobre politične odnose. V čistem plačilnem prometu ima Českoslovaška s Francijo deficit letnih 300 milijonov Kč, vrhu tega pa je še trgovinski promet pasiven za Českoslovaško in je ta pasivnost v prvih treh četrtletjih znašala 100 milijonov Kč ter bo do konca leta prekoračila 150 milijonov. Skupaj bo znašala torej pasivnost celotne plačilne bilance skoraj pol milijarde Kč. Českoslovaška delegacija, ki je odpotovala v Pariz, je dobila nalogo, da z vsemi sredstvi doseže izravnavo med izvozom in uvozom in bo v skrajnem primeru uvedla prisilni kliring.

Česke Slovo« razpravlja o nerazveseljivem razvoju gospodarskih odnosov s Francijo in prihaja do zaključka, da je sedanje stanje nevdružljivo. Francija priznava Českoslovaški tako nizke kontingente, da ni mogoče doseči ravnovesja med uvozom in izvozom. Če se pristujejo plačila za dividende, obresti, za tujski promet, za patentne pristojbine itd., tedaj mora Českoslovaška v plačilnem prometu s Francijo doplačati v devizah skoro pol milijarde, medtem ko na drugi strani ne najde niti najmanjšega razumevanja glede zahtev po izravnavi. Francija se povsod, kjer ima v trgovinskem prometu deficite, prizadeva doseči izravnavo. Ne kaže pa nikake dobre volje, če hoče Českoslovaška enako postopati,

niti z ozirom na okolnost, da gre za de-zelo, ki je zavestna Francija in stober mednarodne politike. Po devalcijci franka je Francija uknila za 107 uvoznih predmetov kontingente, od teh kontingentov pa se le eden tiče Českoslovaške. Stalno zavlačevanje pogajanj vzbuja v Českoslovaški vtisk, kakor da ni to zavlačevanje brez namere. Českoslovaška ne zahteva od Francije nobenih posebnih ugodnosti, Francija pa tudi ne sme zahtevati žrtve 500 milijonov deficita. Gospodarsko razmerje Francije mora postati prav tako jasno, kakor je politično.

Gornje izvajanje uglednega češkega lista kaže, da je Českoslovaška v enakem položaju, kakor naša država, ki od Francije prav tako ni dobila navzlic zaveznitvu nikakih ugodnosti. Tudi naša plačilna bilanca nasproti Českoslovaški je samo glede finančnih plačil pasivna na leto za četrtil milijarde dinarjev; poleg tega pa imamo še visoko pasivnost trgovinske bilance. Franciji moramo plačevati obresti za dolgove, znatne zneske dividend (samo pri družbi borskih rudnikov skoro 100 milijonov). Pri tem pa Francija ne uvaža naših proizvodov niti za polovico vrednosti našega uvoza francoskega blaga. To najtežje občuti naša lesna trgovina, ki ima v Franciji zelo nizko odmerjene kontingente, dočim daje Francija Avstriji poleg visokih kontingentov še carinsko preferenco.

Kakor se zdi, je v zadnjem času Francija za naše zahteve postala dostopnejša in je pričakovati, da bomo pri bližnjih pogajanjih dosegli boljše rezultate. Pri teh pogajanjih pa se moramo postaviti na stališče, da moramo imeti s Francijo aktivno trgovinsko bilanco, če hoče Francija, da ji plačujemo znatne obresti in dividende francoskih družb.

Industrija zahteva ukinjenje prisilnega tečaja za devize

Centrala industrijskih korporacij je glede na tozadevno razpravo na blejski konferenci industrijev (23. avgusta) predložila predsedniku ministrskega sveta in posameznim ministrom spomenico glede pospeševanja industrijskega izvoza.

Ta spomenica pravi, da druge države v obilni meri pospešujejo izvozno industrijo z raznimi sistemi izvoznih premij, kar ima za posledico, da se mora naša industrija na inozemskih tržiščih boriti s premočno konkurenco. Druge države nudijo že dalj časa blago, ki ga izvažamo tudi mi, po znatno nižjih cenah. Države, ki dajejo premije na izvoz industrijskih izdelkov, zastopajo stališče, da so strošci za državo manjši, če plača te premije in s tem omogoči zaposlenje delavstva, kakor pa če brezposelnim delavcem plačuje brezposelno podporo. Zato velja povsod pri dajanju izvoznih premij načelo, da se te premije odmerijo v razmerju z višino delavskih mezd, ki so zapopadene v posameznem izvoznem predmetu. Izvozne premije je nedavno uvedla tudi Rumunija, ki je predpisala uvozno takso za fond za pospeševanje izvozne industrije. Madžarska dovoljuje izvozne premije v višini do 50%, Poljska izvozne premije v višini 20-25%, v Nemčiji pa pobirajo posebno davščino, ki se steča v fond za zenačenje, ki omogoča nemškimi izvoznikom, da prodajajo blago v inozemstvu za 35% ceneje nego doma. Če se upoštevamo ugodnejši položaj inozemske industrije zaradi amortiziranih obratnih naprav, večje racionalizacije in cenejšega kapitala je jasno, da je naša izvozna industrija nasproti inozemski v nesrazmerno težjem položaju.

Razen tega je naša izvozna industrija zelo prizadeta zaradi nizkega uradno določenega obračunskega tečaja za omil deviz, ki jih mora nuditi Narodni banki v odkup. Sedaj prihaja po devalcijci raznih valut še konkurenca od strani industrije iz teh držav, pri tem pa je nastal še povečan riziko zaradi nestabilnosti svobodnih tečajev. Končno so naši izvozniki prizadeti zaradi počasne likvidacije pla-

čil v kliringu, kjer so vedno v negotovosti glede tečaja, ki se bo uporabil pri izplačilu.

Zaradi tega stanja je zlasti naša indutrija, ki je navezana na izvoz (n. pr. lesna industrija) v zelo težavnem položaju. Zato je treba nekaj ukreniti, da se naši industriji omogoči konkurenca sposobnost na zunanjih tržiščih. Denar, ki ga je tu treba žrtvovati, ni izgubljen, saj ostane v tuzemstvu in ga država dobi nazaj v obliki davščin od povečane produkcije industrijskih podjetij, prevoznih pristojbin itd.

Centrala industrijskih korporacij zaradi tega ponovno prosi, da se tudi pri nas uporabijo primerna sredstva za povečanje konkurenčne sposobnosti naše izvozne industrije. Opustiti moramo doseadanjo prakso, da se konkurenčna sposobnost izvozne industrije slabi s tem, da mora ta industrija del deviz, ki jih prejme od izvoza, odstotni Narodni banki po prisilnem tečaju, kar zmanjšuje izkupicek od izvoza za 6%. V izvrševanju tozadevne sklepa konference industrijev na Bledu se obraca centrala na kraljevsko vlado s prošnjo, da se predvsem ukine prisilni tečaj za devize, ki jih morajo izvozniki odstotni Narodni banki, ker učinkuje ta razlika, ki jo utrempe izvozniki, kakor izvozna kazen, medtem ko bi morala naša industrija po vzgledu drugih držav dobivati izvozne premije.

Stanje Narodne banke

Poslednji izkaz Narodne banke od 22. t. m. zaznamuje povečanje zlate podlage za 4 na 1589 milijonov Din, medtem ko so se devize izven podlage zmanjšale za 5 na 572 milijonov. Zaloga kovanih novcev v niklju in srebru je narasla za 15 na 359 milijonov, tako da je bilo 22. t. m. v obtoku za 841 milijonov kovancev, to je za 88 milijonov manj nego lani in za 168 milijonov manj nego pred dvema letoma. Menična posojila so se povečala za 8 na 1449, lombardna pa so se zmanjšala za 1 na 256 milijonov Din.

Obtok bankovcev se je skrčil za 69 na 5154 milijonov Din in je bil pri tem za 341 milijonov večji nego lani in za 864 milijonov večji nego pred dvema letoma. Obveznosti na pokaz pa so narasle za 73 na 1663 milijonov Din, predvsem zaradi pove-

čanja žirovnihih naložb za 50 na 873 milijonov Din.

Vrednost zlate in devizne podlage skupaj s premijo znaša 2042 milijonov Din ter zlato kritje obtoka bankovcev in obveznosti na pokaz 29.95%, dočim znaša kritje v samem zlatu v trezorjih Narodne banke 28.30%.

Gospodarske vesti

Izvoz lesa v Italijo se še ni pričel. Kakor smo že poročali, je pričela Italija že uvažati poleg pšenice tudi žvino. Zlasti s Suška prihajajo kupci na naše sejme. Izvoz je olajšan s tem, da je Italija znižala carino na žvino za 65%, da prepreči dvig cen po devalcijci lire. Tudi peruntine je z enakim šlo v Italijo. V ostalih izvoznih predmetih pa vlada še zastoj, zlasti glede lesa. Za druge predmete Italija še ni izdala izvoznih dovoljenj. Menda hočejo v Italiji počakati, ko se bodo v praksi pokazale posledice devalcije. Po italijanskih vesteh bodo italijanski uvozniki dobili uvozna dovoljenja za les sorazmerno s količinami, ki so jih uvozili iz Jugoslavije leta 1934, in to na podlagi originalnih carinskih deklaracij. V poučenih krogih pa zatrjujejo, da med Italijanskimi interesei še ni prišlo do sporazuma glede razdelitve kontingentov. Ni izključeno, da bo tudi za les znižana carina, vendar ni verjetno, da bi se to znižanje doseglo brez trgovinskih pogajanj, ki pa so predvidena šele za marec 1937.

Prodaja klirinških lir za naše potnike v Italijo. Finančni minister je izdal odlok, ki pravi, da sme Narodna banka od zneska klirinških lir, ki jih je kupila za račun finančnega ministrstva, prodajati neposredno ali preko pooblaščenih zavodov potnikom in turistom tudi večje zneske, nego so oni, ki so predvideni v čl. 4. pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami. Te lire za turiste sme Narodna banka prodajati po tečaju, ki bo ustrezal približno tečaju turistične lire v inozemstvu. Potniki, ki poljujejo v Italijo in tudi oni naši potniki, ki samo tranzitno parirajo Italijo, morajo za svoje stroške v Italiji nabavljati izključno klirinške lire pri Narodni banki, odnosno pri ustanovah, ki jih bo Narodna banka zato posebno pooblastila. Iz tega sledi, da naši potniki v Italijo ne bodo mogli kupovati za potovanja v Italijo efektivnih lir.

Sporazum glede plačilnega prometa s Českoslovaško. Po devalcijci Českoslovaške krome je prišlo, kakor znano, med našo in Českoslovaško Narodno banko do nesoglasij glede obračunskih tečajev. Zato sta prispela v Beograd dva delegata Českoslovaške Narodne banke s šefom klirinškega oddelka Zemske banke v Pragi. Kakor sedaj poročajo iz Beograda, je pri teh pogajanjih prišlo do popolnega sporazuma.

Zastoj v avstrijskem izvozu. Zaradi devalcije valut v raznih državah je avstrijska izvozna industrija zelo prizadeta. To nam potrjuje tudi najnovejša izjava, ki jo je podal predsednik avstrijskega Zavoda za pospeševanje izvoza Frinzhorn, ki je dejal: Avstrijski izvoz je zaradi devalcijciških ukrepov Francije, Švice in Nizozemske, zlasti pa Českoslovaške in Italije najgloblje prizadet. Poleg izgub na terjatvah v devalviranih valutah je računati začasno konkurenčno nesposobnostjo pri izvozu v države, ki so devalvirale. Ta izvoz pa znaša več nego eno tretjino vsega avstrijskega izvoza. Upoštevali pa je še okolnost, da te države niso same uvoznice avstrijskega blaga, temveč da nastopajo na svetovnem trgu tudi v konkurenci z avstrijskim blagom. Zato ni v nevarnosti samo izvoz v države, ki so izvedle devalcijci, temveč tudi izvoz v druge države zaradi konkurenca blaga iz devalcijciških držav. Ker za Avstrijo, kakor je to bilo s poklicanega mesta razloženo, ne pride devalcijci v poštev, bo treba nujno napraviti druge gospodarsko-politične ukrepe, da bo avstrijski izvoz postal zopet konkurenčen. V ta namen bodo potrebna znatna finančna sredstva. Avstrijski zavod za pospeševanje izvoza je že stavil vladi tozadevne predloge.

Pred ukinitjem znižanega nakladalnega in razkladalnega roka. Železniška uprava je kakor znano 11. oktobra znižala nakladalni in razkladalni rok za odprte vagonne na vseh postajah normalnotirnih prog, razen v pomorskih lukah, od 24 na 6 delovnih ur. Kakor nam poročajo, je Centrala industrijskih korporacij intervenirala zaradi tega znižanja roka. Železniška uprava je pri tej priložnosti izjavila, da je bila prisiljena uvesti skrajšani rok, ker je bilo treba za dosti povečanim zahtevam interesentov glede dostavitve odprtih vagonov. V času od 1. do 12. oktobra je število zahtevanih vagonov naraslo na 5000 dnevno; od tega je bilo treba dnevno pripraviti 1000 vagonov za prevoz skladne pene. Ker bo ta izredna potreba po dostavitvi odprtih vagonov kmalu popustila, računa generalna direkcija državnih železnic, da bo mogoče vzpostaviti normalni nakladalni in razkladalni rok v začetku novembra.

Izvoz pšenice in koruze tudi v kliringu. Kakor znano je finančno ministrstvo izdalo odlok, da se smeta pšenica in koruza za izvažati je za plačilo v svobodnih devizah. Kakor pa kaže, se tega principa ne bomo mogli držati. Najprej smo to načelo obšli pri prodaji pšenice v Českoslovaško, ki smo jo prodali za plačilo v kliringu. Sedaj je tudi z Nemčijo sklenjen sporazum glede izvoza pšenice in koruze, kjer se bo prav tako izvršilo plačilo preko kliringa, vendar so naši formo, po kateri bodo imejli naši izvozniki v naprej za najemnej tečaj marke, tako, da bo izločen riziko pri izvozu. V oktobru smo kakor znano, izvozili množico pšenice v Italijo. Tudi ta izvoz gre na kliring. Naši žitni izvozniki v Vojvodini zatrjujejo, da je sedaj že na razpolago sušena koruza za izvoz, pa je nihče ne izvažajo zaradi prepisja, da je dovoljen izvoz le za plačilo v devizah. Iz Avstrije je znatno povprašanje po koruzi, vendar ne pride do kupčij šab zaradi te ovire. Zato uvažajo Avstrije koruzo iz Rumunije.

Umetno volno iz kaselna bodo izdelovali tudi na Poljskem. Pred meseci smo poročali, da je italijanski inženjer Feretti našel način pridobivanja sintetične volne iz mleka odnosno kaselna. Prvi praktični poizkusi so pokazali dobre rezultate in že izdelujejo volnene tkanine iz take umetne volne. Sedaj je neka skupina tekstilnih industrijev iz Lodza kupila patentno pravico za izdelovanje take sintetične volne na Poljskem. V ta namen so v Lodzu ustanovili posebno delniško družbo z glavnico 400 milijonov zlotov. Podjetje bo imelo prvo leto produkcijo enega milijona umetne volne (lanisala) v drugem letu pa se bo povečala produkcija že na 3 in pol milijona kilogramov. Pričakujejo, da se bo kmalu občutno zmanjšala potreba uvoza naravne volne. Ta produkcija pa bo pri-

šla tudi v prid kmetijstvu, kajti za 1 kg umetne volne bo treba predešati 33 milijonov litrov mleka.

Borze

Na ljubljanski borzi so oficijelni tečaj deviz ostali brez večjih sprememb. V privatnem kliringu so se trgovali avstrijski šilingi po višjem tečaju 8.75. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v angleških funtih po 241.50, v avstrijskih šilingih po 8.70 in v grških bontih po 31.6150, dočim so se klirinške nakaznice v lirah nudile po 3.05. Nemški klirinški čeki stanejo v Ljubljani 14.55, v Beogradu 14.40 in v Zagrebu 14.40 in v Zarebu 14.40 in v Zagrebu 14.5050, odnosno za konec novembra 13.9250.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda trgovala po 370 (v Beogradu po 370), promet je bil samo še v 7% Blairovem posejilu po 76 (v Beogradu po 75.50 in 75.75) in v delnicah Trboveljske po 185.

Deviz

Ljubljana. Amsterdam 2337.65—2352.25, Berlin 1740.53—1754.41, Bruselj 729.95—735.02, Curih 996.45—1003.52, London 211.66—213.2, Newyork 4304.76—4341.07, Pariz 201.57—203, Praga 153.44—154.54, Trst 227.70—230.78.

Curih. Beograd 10, Pariz 20.2350, London 21.27, Newyork: 435.125, Bruselj 73.2750, Milan 22.95, Amsterdam 234.50, Berlin 174.75, Dunaj 75, Stockholm 109.6750, Oslo 106.90, Kobenhavn 94.95, Praga 15.40, Varšava 81.90, Budimpešta 85.75, Atene 3.90, Bukarešta 3.25.

Efekt

Zagreb. Državne vrednote: vojna škoda 369—370, 4% agrarne 48 den., 6% begluške 68—69, 7% invest. 83 den., 7% Blair 76—76.25; delnice: PAB 190—195, Trboveljska 185—190, Dubrovačka 201 den., Sečera Osijek 135—160.

Beograd. Vojna škoda 370—371 (370), za dec. 369—370.50, 4% agrarne 48.25—49, 6% begluške 68—68.50 (68.45), 7% invest. 85 den., 7% Blair 75.50—75.75 (75.50—75.75), 8% Blair 84.50—85.25 (85—85.25), Narodna banka 6970—7000, PAB 191—192 (191—193).

Blagovna tržišča

Chicago, 26. oktobra. Začetni tečaj: pšenica; za dec. 115, za maj 113.625, za junij 99.375; koruza; za dec. 94, za maj 90.27. Winnipeg, 26. oktobra. Začetni tečaj: pšenica; za okt. 109.50, za dec. 107.625, za maj 108.25. + Novosadska blagovna borza (26. t. m.) Tendence omahujoča. Pšenica (78 kg): baška in banatska 153 — 156; sremska in slavonska 154 — 156; baška ladja Tisa ali Begej 161 — 163; sremska ladja Sava 159 — 161. Rž: baška 125 — 127.50. Ječmen: baški in sremski. 64 kg 102 — 105; jari. 68 kg 122.50 — 125. Oves: baški, sremski in slavonski 95 — 97.50. Koruza: baška in sremska 101 — 103; banatska 99 — 101. Moka: baška in banatska 240 — 250; »2« 220 — 230; »5« 200 — 210; »6« 180 — 190; »7« 142.50 — 152.50; »8« 105 — 110. Otrabiti: baški, sremski in banatski 79 — 86. Fižol: baški beli brez vreč 167.50 — 170; z vrečami 180 — 185.

Proslava v drami

V proslavo narodnega praznika bratske Českoslovaške republike vprizori drevi ob 20. v dramu uprava Narodnega gledališča slavnostno predstavo »Konjeniška patrola«, odlično delo modernega češkega dramatika Františka Langerja, ki je bilo na vseh svetovnih odrih deležno največjega priznanja. Legionarska drama »Konjeniška patrola« predstavlja v svoji snovi drobce velike epopeje, ki so jo doživeli in bojevali Českoslovaški dobrovoljci na umiku čez Sibirijo. Po vsebini pa je binna junakemu tovarištvu, ki je nastalo v posebnem položaju te majhne in ogromni tuji zemlji izgubljene armade. Toda to tovariško junastvo je orednje gibalo dogodkov samo na videz, kajti vsa njegova moč in veličina izvirata nazadnje vendarle iz patriotizma, ki v dramu izpregovori prav za prav samo enkrat, a izpregovori odlično, čudovito in tako, da razlije luč močnega heroizma na vse te dogodke in dejanja, ki bi brez domovinske ljubezni morala veljati skoraj za brezumna. Samo dejanje igre »Konjeniška patrola« je na videz sicer nekoliko monotono genialni František Langer pa je zelo spretno vpletel vanj mnoge zanimive medigre, tako da gledalec spremlja vsa dejanja z napeto pozornostjo.

Junastvo in tovarišvo sta obveljala in ustvarila prizore strahotne tragike, prave človeške bolečine. Može, ki so se tu borili zoper sovražnika in zopet malodušno v svojih srehi, so umrli čisti in neomadeževani. Eden izmed njih pa se je prav tako vrnil čist v življenje. Vse te priproste in naravne ljudi je v teh prizorih obdal plemenit sijaj bolečine, ki so si ga pridobili v skrbi, da ne bi česa prizadejali svojem domu. In sijaj, ki obdaja te mučeniške in junške postave se vrača k svojemu izvoru, k tej veliki skrbi, pada nazaj v domovino, ki jim je bila poslednja misel, izvor moči in vsega lepega, kar se je dvignilo iz njih v smrtne boju.

„Soča“ otvorila svojo 17. sezono

Ljubljana, 26. oktobra. Društvo »Soča« Matica v Ljubljani, popularna ljudska univerza, ki si je v teku 16 let pridobila mnogo prijateljev in poslušalcev na rednih sobotnih predavanjih, bo otvorila v soboto ob pol 21. uri v steklenem salonu »Zvezde« 17. predavateljsko sezono. Ta večer nastopi naš priznani, odlični predavatelj docent g. dr. Stojan Bajtš s temo: »Borba zoper brezposelnost«. Gospod predavatelj namerava orisati napore držav in narodov v borbi zoper brezposelnost in podobna socialna zla naše dobe. Poveša-

nost gospodarskega in socialnega življenja s političnim stanjem ustvarja v državah posebno nalogo za tiste, ki jih hočejo reševati. Vsi ti naporji morajo vsakega zanimati. Zato vabimo vse Sočane in naše prijatelje, da se polnoštevilno udeležijo tega zelo zanimivega in aktualnega predavanja. Nihče naj ne samudi lepe prilike. Vstop je vsakomur svoboden.

Predavateljski odtok pod vodstvom g. Josepa Šiligoja se je letos potrudil, da pridobi poleg raznih doseadanjih predavateljev tudi nekatere nove gospode in da bodo predavanja obravnavala tim različnejše, čim aktualnejše probleme. Tako so med novimi predavatelji dr. Boris Furlan, odvetnik dr. Vlado Knaflič, nadsvetnik inž. Janko Matkoveš, univ. prof. dr. Aleksander Makleov, tajnik JS Viktor Pirnat, glasbenik Zorko Prelovec, gospa Marija Skušek—Kondo in drugi. Od doseadanjih predavateljev pa so med drugimi zagotovili svoja predavanja prof. Ivan Dolenc, prof. dr. Lavo Čermelj, primarji dr. Franta Mia, prof. dr. Vinko Šarabon, dr. Branko Veržon. Kakor smo poročali, se bodo vsa predavanja v novi sezoni vršila v steklenem salonu »Zvezde«, ki bo vselej dobro kurjen, obenem pa je zagotovljena solidna postrežba. Tako je pričakovati, da bo družina »Soča« po rednih sobotnih predavanjih v novi sezoni še bolj čvrsto povezana, kakor je že itak bila doslej.

SOKOL

Sokolsko društvo Jesenice priredi jutri, na narodni praznik Českoslovaške 28. t. m. ob 20. v svojem domu predavanje: Českoslovaška. Predaval bo predavatelj ZKD g. Bužar Vekoslav.

Sokolsko društvo Skofja Loka priredi jutri, na narodni praznik Českoslovaške 28. t. m. ob pol 21. v svojem domu predavanje: »Zlata Praga — slovanska Meka« s slikami. Predaval bo predavatelj ZKD g. ing. Rus Jože.

Sport

Kolesarske dirke

SK Železnikar v Mariboru priredi dne 8. novembra na progi Maribor-Pohorski dom-Maribor (35 km) medklubске kolesarske dirke. Start bo v Mariboru na Tržaški cesti pri igrišču SK Železnikarja ob 10. obratna točka na križišču cest Mariborska koča-Pohorski dom, cilj pa zopet na Tržaški cesti pri igrišču. Dirka velja istočasno tudi za klubsko prvenstvo prireditelja. Nagrade prejmejo: I. darilo, II. darilo, III, IV. in V. kolajne. Klubski prvak prejme še posebno kolajno. Startarita Din. 5.— za osebo.

Splošna določila: Vozi se na lastno odgovornost po policijskem cestnem redu ter po pravilniku KSKJ. Kolesa morajo biti opremljena z dobro zavoro in zvoncec. Startati smejo samo dirkači ki so člani v savezu večletnih klubov ter pravilno verificirani. Event. proteste je vložiti najkasneje 15 minut po zaključeni dirki v vložkom Din 20.—, ki se v primeru pozitivne rešitve vrne. Razdelitev nagrad takoj po končani dirki. Prireditelj si pridrži pravico v primeru slabega vremena preložiti dirko na prihodnjo nedeljo 15. novembra. Prijave je poslati na naslov: SK Železnikar-Maribor, Delavnica drž. žel. najkasneje.

V nekaj vrstah

Hazenska družina zagrebskega Haška je v nedeljo odigrala v Beogradu prijateljsko tekmo proti beograjski Jugoslaviji ter je zmagala z 2:1 (2:0).

Po nedeljskih tekmah v mariborski skupini podsavezne lige in v ljubljanskem II. razredu je stanje naslednje:

Ljubljanski II. razred				
Mars	5	3	2	0
Svoboda	5	3	1	1
Grafika	5	3	1	1
Jadrani	5	2	2	1
Mladica	5	1	3	1
Korotan	5	2	0	3
Slavija	5	1	1	3
Mošte	5	0	0	5

Mariborski I. razred.				
Železnikar	4	3	0	1
Celje	5	3	0	2
Maribor	4	3	0	1
CSK	5	2	1	2
Rapid	5	1	1	3
Atletiki	3	0	0	3

SK

Fašistični pozdrav nemški vojski

Grof Ciano pozdravlja v Berlinu nemško vojsko z dvignjeno roko

Značaj in slepič

Kdor si dela preveč skrbi, pride pod kirurgov nož.

Ameriški internist dr. Walter S. Alvarez je imel v Sal Lake Cityju predavanje o zvezah med afekti in obolenji slepiča.

»Strah pred ločitvijo, a tudi prepričanje, da bo druga razburjenja so neredni vzrok za vnetje slepiča. V nekaterih primerih je zadoštalovo, da so odstranili tašno iz hsiša, pa so se izognili operaciji slepiča.

Hrup človeka draži, ga dela nervoznega in pripravljeneza za vse možne prepire, ki bi jih mirno živel človek ne mogel razumeti.

Vodja reksistov

Leon Degrelle, ki je prošil teden pripravil pohod na Bruselj. Po nekaterih vesteh so ga zaradi tega prišli in zaprli

Najhitrejšje dvigalo v Evropi

Leta 1935 zgrajeno dvigalo na Búrgenstock ob Vierwaldstättskem jezeru je bilo pravkar urejeno in povečano. Z novim dvigalom se je mogoče dvigniti v 62 sekundah 160 m visoko.

Amy Mollisonova na poti k ločitvi

Poročali smo, da je slávita letalka Amy Mollisonova na povratku iz Pariza v London doživela s svojim letalom nezgodo, ki se je zanj k sreči končala brez hujših posledic.

Najdaljša žična železnica

Med Maeano in eritrejskim glavnim mestom Asmaro gradijo ta čas žično železnico, ki bo najdaljša na svetu.

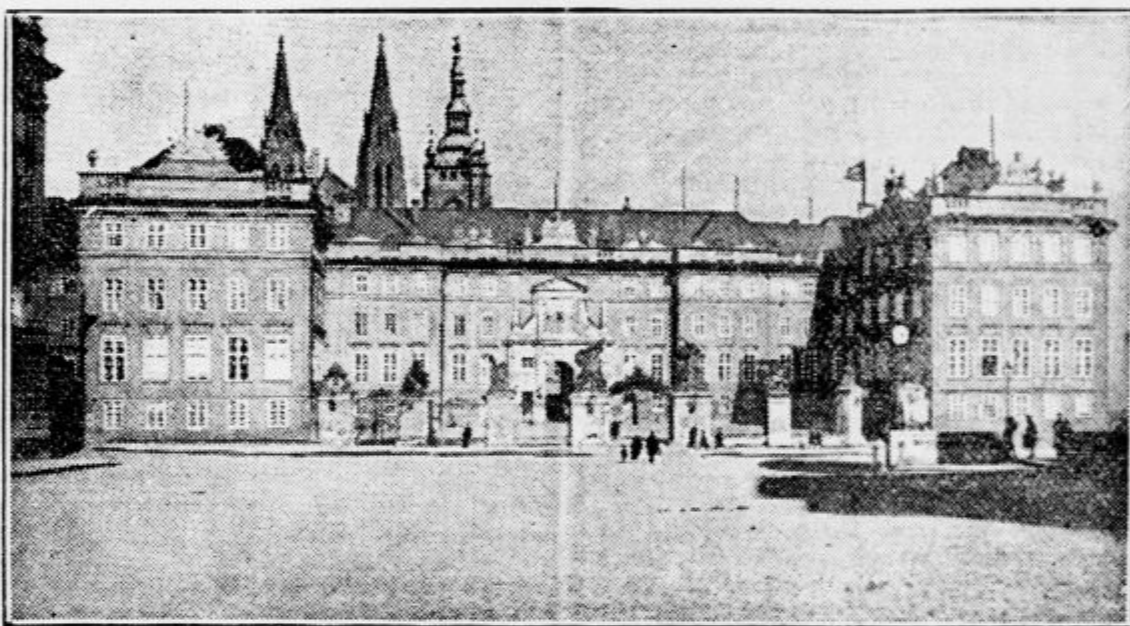
Namenjeno ji je, da razbremeni že dolgo obstoječo navadno železnico in avtomobilsko cesto ter da posreduje hitro in ceneno zvezo med Rdečim morjem in abesinsko visoko planoto.

Nočne prodajalne v Moskvi

Število prodajaln, ki prodajajo vsakovrstno blago ponoči, se je v zadnjem času v Moskvi zelo povečalo.

Bukarešta v Pragi

Danes se pripelje v Prago na obisk rumunski kralj Karol II.

Pogled na Hradčane

Danes, v torek se pripelje v Prago na večdnevni obisk rumunski kralj Karol. Za ta obisk, ki mu pripisujejo velik političen pomen, so se Pražani temeljito pripravili.

Kralj se pripelje s sinom, prestolonaslednikom Mihajlom in velikim spremstvom. Visoka gosta bosta stanovala na Hradčanih.

Iz soban rumunakega kralja je prekrasen razgled na Prago. Visoki gost bo imel priloiko bivati v neposredni bližini nekaterih znamenitih del češke kiparske umetnosti.

Oblasti v Pragi so odredile za čas kraljevega bivanja najstrožje nadzorstvo. To bo tudi prvi vladarski obisk v prestolnici CSR z velikim ceremonielom za vse sprejeme je strogo predpisana obleka.

Prške ulice bodo slavnostno okrašene, slike kralja Karola so že v mnogih izložbah. Lastniški hiš in lokalov na cestah, po katerih se bo pomikal slavnostni sprevod, imajo strog nalog, da smejo na balkone in okna pustiti samo osebe, ki so jim osebno dobro znane.

Rumunski kralj Karol

ne. Na strehah ne bo smeli nihče stati, niti lastniški hiš in njih prebivalci. V vseh praških hotelih vrši policija najstrožje nadzorstvo.

Letalska nezgoda Amy Mollisonove

Slávna letalka Amy Mollisonova (v krogu) se je prošil teden ponesrečila. Padla je v megli na zemljo 12 km od Croydona. Aeroplan se je razbil, letalka pa je k sreči dobila samo nekaj prask in živčni šok

Osmo čudo sveta

Escorial — bolj vojašnica nego cerkev, grad ali samostan

Poročajo, da stoji sláviti Escorial tik pred padcem v roke španskih nacionalistov. Escorial, osmo čudo sveta, kakor ga imenujejo Španci z upravičenim ponosom, leži nad neko sotesko v Sierra Guadarami.

O njeni ogromnosti dobimo majhno predstavilo, če vzremo, da meri v dolžino 206 in v širino 161 m, pa da ima 12.000 vrat. Če si stopal skozi te neštete hodnike in dvorane, obiskal ta mala, četrkotna dvorišča, obdana vedno od istega sivega zidu, če si preplezal stotere stopnice in se mudil nazaj v mračni, komaj šest štirijaških pedi veliki sobi, v kateri je spal in umrl najmogočnejši vladar sveta, tedaj boš razumel besede tistega potnika, ki je dejal, da človek ne more postati nikoli več popolnoma nesrečen, če pomisli, da se ne mudi več za temi kamnitimi stenami.

Najmogočnejši vtiš napravi na človeka cerkev, ki jo nosijo neokrašene mogočne granitne klade v podobi stebrov in lokov. V vroglavi višini se boči nad teboj mogočna kupola, skozi katero lije svetloba v ogromni prostor. Vse neskončno bogastvo Escoriala pa je položeno v petdeset oltarnih kapel, v zakristije, kapiteljske in knjižniške prostore.

Tu se blešči zlato in druge dragocene kovine, dragulji in krasne vezanine ter čipke, čudovite lepe rezbarije vlečejo oč naše. Slike Raffaella, Leonarda da Vincija in Rubensa, dragocene stare skrinjice z relikvijami in meniški rokopisi, skratka ves šaj in mogočnost katoliške cerkve pod Filipom II, ki je sredi vsega tega bogastva živel življenje kakor menih.

Se so ohranjene tri sobe v istem stanju kakor takrat, ko je mogočni kralj bival v

njih. Sprejemnica ima majhna okna in je do polovice višine moža pokrita z modrimi ploščami, ostali del prostora je belo pobarvan. Ta so iz navadne opeke, nekoliko usnjanih stolov, nekoliko starejših svetniških podob — to je vsa oprava. Kraljeva delovna soba tik sprejemnice je ozka, nizka sobica, v katero pride svetloba le tedaj, če se odprejo vrata v sprejemnico. Tak nje je še manjša, temnejša spalnica, ki smo jo že omenili. Postelja, v kateri je kralj umrl, izpolnjuje celo steno in postelje je mogoče gledati na glavni altar v cerkvi in prisostvovati službi, božji, čim je odprti leseno okno v steni.

Toda isti vladar, ki se je tu sredi skalnih mas Guadarrame odpravil vsem užitekom življenja, je prav na tem kraju zgradil sebi in svojim prednikom grobnico, da si razkošnejše ne moremo misliti. Do nje vodijo marmorne stopnice in zlate črke ti naznanjajo, da je ta kraj namenjen sprejemati umrlija telesa katoliških kraljev, ki čakajo zaželjnega dne pod velikim oltarjem, ki je posvečen Odršeniku človeštva. Grobnica je visok, resen prostor, v katerega prihaja slabotna svetloba skozi veliko kupolo. Siv in rdečast marmor je nad teboj, okrog tebe in pod teboj, marmor in zlato, zlati angei so na marmornih stebrih, tudi marmorni oltar je preobtežen z zlatom, kakor krsta, ki izpolnjujejo v majhnih duplinah ves spodnji prostor. Od Karla V. in Filipa II. dalje porivajo tu vsi španski kralji in kraljice.

ANEKDOTA

Nekj francoski dvorjanik, ki se je rad izdajal za mecen in podpornika umetnosti, je ponovno obiskal pesnika Boileauja, ta pa mu obiskov ni vračal. Dvorjanik ga je vprašal, zakaj ga nikoli ne obišče. Pesnik mu je odgovoril: Vaš obisk je nekaj drugega kakor moj obisk. Če vi obiščete mene, vam je to v razvedrilo, jaz bi pa pri takem obisku samo izgubljal čas.

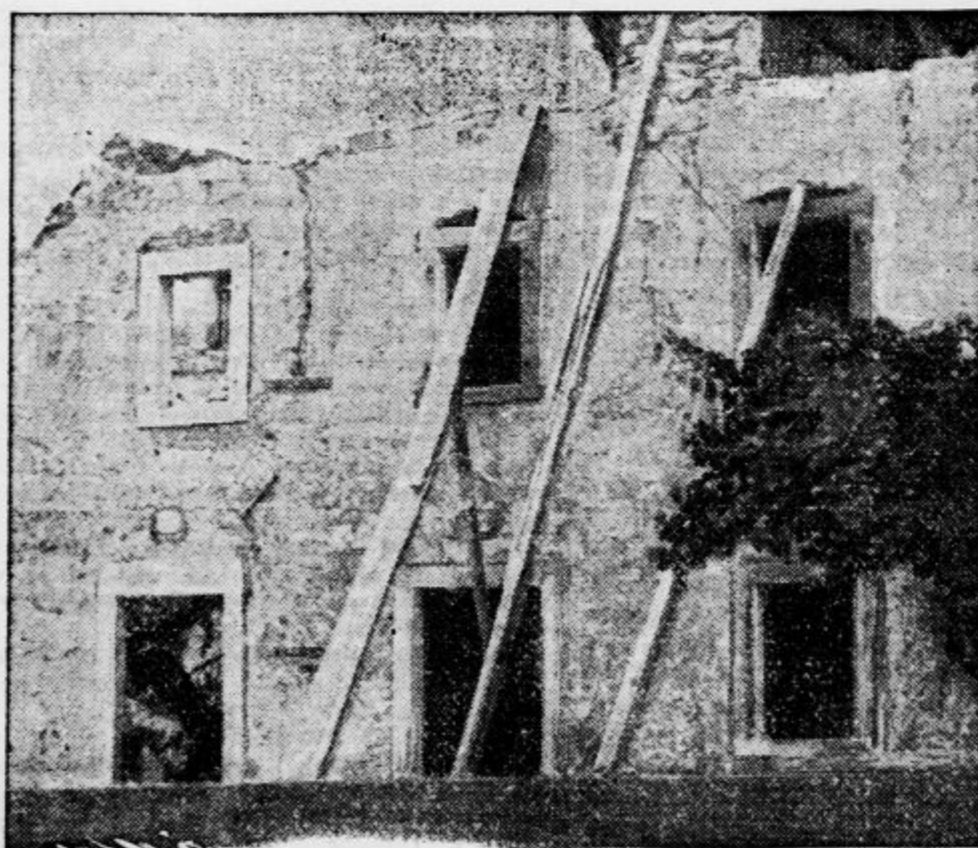
VSAK DAN ENA

»Obrifite me popolnoma gladko, zakaj odkar mi rase brada, si nisem več na jasnem o svoji podobici.

(Söndagsnisse Strix)

Razdejanje zadnjega potresa v Italiji

Na levi: Ena izmed porušenih hiš na Benetškem — V sredi: Prebivalci prizadetih krajev taborijo v šatorih — Na desni: Razmajane hiše se morali podpreči s tramovi

Kulturni pregled

Prof. A. Liebert o filozofiji

Filozofsko društvo v Ljubljani je pričelo svojo drugo predavalno sezono v znamenju ugodne zvezde: V soboto je pred številnim poslušalstvom govoril o stališčih in nalozah sodobne filozofije bivši profesor berlinske univerze, sedaj profesor univerze v Beogradu dr. A. Liebert. Organizator svetovnega filozofskega občestva, ki bo imelo sedež v Beogradu in urednik univerzalne revije »Philosophia« je bil pred odhodom v emigracijo predsednik ene največjih filozofskih organizacij »Kantove družbe« v Berlinu.

Kant, veliki vzornik našega časa, je podtalno govoril iz vseh izjavjanj prof. Lieberta. Ne Kant čistega uma, marveč predvsem Kant moralnega kategoričnega imperativa, kajti predavateljeva izvajanja so naposled izvenela v veliki moralni patos, v priznanje filozofije kot sooblikovalke človeške osebnosti, kot urejalke življenjskih vrednot in stvariteljice etičnih zakonov.

Po uvodni besedi predsednika Filozofskega društva prof. dr. Vebra je stopil za katedro prof. dr. Liebert: elegantna pojava in, kar se je kmalu pokazalo, izborni govornik, ki kaže pri izražanju svojih misli in ritmu svojih govornih stavkov oratorsko voščino in estetski čut. Poslušal si ga z užitkom.

Prva misel, s katero je prof. Liebert zažabil poslušalčovo pozornost, je bila določitev razširjenosti filozofije daleč preko markacij filozofije kot stroke; tako je njegovo modroslovje takoj poprijelo življenjski dih in človeško toploto. Filozofija ni niti danes omejena specialna znanost. Da tembolj poudari nje življenjsko poslanstvo, je govornik fino orisal tri njene večne vrhove: Platona, Descartesa in Kanta, mudeč se mimo grede tudi pri Sokratu, Aristotelu, Spinozi in še pri nekaterih. Tako je hotel ilustrirati njen večni strokovni presežek, njen neuničljivi vzgon po širšem svetu vrednot, kakor jih lahko ustvarja specializirana veda. Nje značilnost je v tem, da preskoči sleherno definicijo. Verska potreba se v nji izživlja z enako upravičenostjo, kakor estetski čut. Stališče in pomen filozofije sta govorniku zrasla iz ogromnega pomena tragičnega zgodovinskega dogajanja. Izrazito znanstven znak pa je iskanje metode, vendar ta metoda ni ena sama, temveč je določena po filozofovi osebnosti in po potrebah svojega časa. Predavatelj je označil kot večne vire filozofiranja intelektualni, moralni, formalni ali estetski in metafizični nagib. Govorec o filozofovem odnosu do jezika, do oblikovanja misli je dejal, da so bili veliki filozofi veliki oblikovalci in izraževalni umetniki — mojstri jezika. Kantove besede, da um teži k arhitektoniki, so ga napotile k temu,

da vidi v filozofih nekake jezikovne arhitekta. Metafizični nagib se mu zdi pomembno gibalno slehernega filozofiranja, zakaj filozofija ni samo zbirateljica in opisovalka stvarne, marveč je odgovorna stvariteljica vrednot, zato pa mora filozof, govorec z Nietzschejem, znati skočiti preko lastne sence. Die Philosophie ist ein Wagnis, — filozofija je drzen čin — je dejal prof. Liebert izza univerzitetne katedre, kjer je tako malo volje za odločnejše moralne in intelektualne spoprijeme.

Čeprav prof. Liebert kajpak ne omalovažuje potrebe in pomena sistematične znanstvene filozofije, vendar ni štedil z besedami, ko je bilo treba ob koncu označiti tragično nalogo filozofije, nje večni boj za povzdigo in humanizacijo življenja, njen »Durchbruch in die Wirklichkeit«, ki je in ostaja njena najvišja naloga. Biti filozof, pomeni: biti kreativen človek in z druge strani človek, ki prevzame a svojo filozofijo nase ogromno moralno odgovornost. Ta nauk, star in vendar poln žgoče aktualnosti, smo odnesli a predavanju, ki je bilo veliki apel k sodelovanju filozofije in oblikovanju usode človeka in človeštva — torej pri našem, kar daleč presega univerzitetne stolice in tesne strokovne seminarje. —

Naše gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20.

Ponedeljek 26.: Zaprtlo.
Torek 27.: Konjeniška patrila. Red B. Slavnostna predstava v proslavo češkoslov. praznika.
Sreda 28.: Kralj Lear. Red Sreda.
Četrtek 29.: Florentinski slamič. Red A. Petek 30.: Za narodov blagor. Goslovanje v Celju.
Sobota 31.: Kvadratura kroga. Premierski abonma.

OPERA.

Začetek ob 20.

Ponedeljek 26.: Zaprtlo.
Torek 27.: Zaprtlo.
Sreda 28.: Hoffmannove pripovedke. Premierski abonma.
Četrtek 29.: Dvojno knjigovodstvo. Opereta. Red Četrtek.

Javna zahvala

Povodom moje afere dne 11. oktobra t. l. z g. Rudolfom Pevcem sem sprejel iz gornjegrajskega okraja in tudi iz drugih krajev toliko izrazov iskrenih simpatij, da se ne morem vsakemu posebej pismeno zahvaliti. Naj sprejmejo vsi ti tom potom mojo javno zahvalo.
Smihel nad Mozirjem, 25. oktobra 1936.
Vencé Znidaričič.

Občinske volitve

(Ponatis iz večrajšnje druge izdaje »Jutra«)

Ljubljana, 25. oktobra. AA. Izidi današnjih občinskih volitev v dravski banovini so naslednji: (Številke pomenijo po vrstnem redu): volilni upravičenci, volilo, (v odstotkih), posamezne liste prejelo glasov in

Srez Brežice

Brežice: 280, 249, (89), JRZ 121, (3), SO 128, (15);
Bianca: 787, 351, (45), JRZ 255, (23), SO 98, (1);
Pišce: 459, 300, (65), JRZ 65, (1), SO 235, (17);
Sevnica: 872, 572, (67) JRZ 217, (2), SO 355, (16);
Artiče: 549, 356, (65), JRZ 287 (17), SO 69, (1);
Brežice-okolica: 607, 299, (49) JRZ 184 (16), SO I 97, (23);
SO II 18 (0);
Videm: 803, 384, (48) JRZ 243 (16), sk. op. 141, (2);
Kapele: 489, 298, (61), JRZ 80, (1) OP 218, (17);
Podšreda 696, 442, (64), JRZ I 139, (2) JRZ II 308 (16)
Globoč 457, 337, (74), JRZ 125 (2), Op. 212 (16)
Zabukovje 470, 303, (64) JRZ 140 (3) Op. 163 (15)
Bizeljsko 1159, 545, (47) JRZ 280 (21), Op. 265 (3)
Dobova 883, 545, (62), JRZ 282, (15) Op. 263 (3)
Ždole: 221, 195 (88), JRZ 138 (16), Op. 57, (2)

Srez Celje

Grize 683, 503 (74), JRZ 243 (3), sk. op. 260 (5);
Gomiljsko 268, 227 (85), JRZ 114 (15), sk. op. 113 (3);
Kalobje: 305, 172 (58), JRZ 161 (18); JRZ kompromisna 11 (0);
Teharje: 1.152, 745 (65), JRZ 510 (22), sk. op. 235 (2);
Št. Peter v Savinjski dolini: 408, 341 (83,7), JRZ 176 (15), JNS 165 (3);
Braslovče: 852, 591 (69,35), JRZ 404 (16), JNS 187 (2);
Žalec: 304, 225 (74), JRZ 70 (2), JRZ kompromisna 155 (16);
Vojnik — trg: 292, 243 (83), JRZ 114 (3), sk. op. 129 (15);
Škofja vas: 1.138, 671 (59), JRZ kompromisna I 481 (22); JRZ kompromisna II 190 (2);

Srez Črnomelj

Vinica: 788, 612, (80,3) JRZ 296 (4), sk. op. 316 (20);
Stari trg ob Kolpi: 466, 358 (56), JRZ 218, (16), sk. op. 140, (2);
Črnomelj-okol.: 893, 655, (74), JRZ 270, (3), sk. op. 385, (21);
Radatoviči: 524, 305 (58), JRZ kompromisna 135 (3); sk. op. 170 (15);
Metlika — mesto: 440, 282 (64), JRZ kompromisna 282 (15);

Črnomelj — mesto: 373, 316 (85), JRZ 194 (16), sk. op. 122 (2);
Dragatuš: 512, 381 (74) JRZ 150 (23), sk. op. 231 (16);

Srez Dolnja Lendava

Črensovci: 1103, 830 (75) JRZ 554 (22), JRZ kompromisna I. 251 (2), JRZ kompromisna II. 25 (0);
Orašje: 903, 584 (65), JRZ 278 (4), sk. op. 312 (20);
Odranci: 746, 466 (62), JRZ 348 (17), JRZ kompromisna 118 (1);
Prevalje 1395, 418, (29,97), JRZ 418 (24)
Ribnica na P. 619, 376, (60), JRZ 72

Srez Dravograd

(1), Op. I 238 (16), Op. II 66 (1) 45 (0)
Mežica 788, 146 (18,53), JRZ kompr. 146 (18)
Marenberg 616, 337, (54,7), JRZ 265 (17), Op. 72 (1)
Vuzenica 753, 335, (44,49), JRZ 335 (18)
Muta 778, 344, (44,21), JRZ 299 (18), Op. Guštanj 1035, 313, (30,24), JRZ 313 (24)
Dravograd 1093, 498, (45,65), JRZ 498 (24)
Črna 832, 321, (38,5), JRZ kompr. 321 (24)
Brezno: 542, 174 (32,10), JRZ 174 (18);
Vuhred: 388, 301 (77,57) JRZ 215 (17), Op. 86 (1);
Remšnik: 402, 249 (61,94), JRZ 188 (17), Op. 61 (1).

Srez Gornji grad

Gornji grad — mesto: 220, 155 (70,5), JRZ 110 (16), JRZ kopr. 45 (2);
Luče: 503, 315 (62,6), JRZ 210 (16), sk. op. 105 (2);
Mozirje — trg: 167, 97 (58), JRZ kompromisna 97 (18);
Solčava: 269, 179 (66,5), JRZ 143 (17), sk. op. 36 (1);
Smartno ob Paki: 512, 328 (63,7), JRZ 328 (18);

Srez Kamnik

Radomlje: 320, 282, (88,12), JRZ I 143 (15) JRZ II 139, (3);
Moravče: 1.046, 770, (73,61), JRZ (22), SO I 184, (2), SO II 21, (0);
Trzin: 209, 187, (98,77) JRZ I 78 (2), JRZ II 111, (16);
Trojane: 387, 284, (73), JRZ 284, (18);
Dob: 668, 538, (80,5), JRZ 226, (2), SO 312, (16);

Srez Kočevje

Stari Log: 719, 249 (40,22), JRZ 249 (18);
Dolenja vas: 549, 429 (78,14), JRZ 333 (17), sk. op. 96 (1);
Kočevje — mesto 787, 563 (71,54), JRZ 213 (3), sk. op. 350 (21);
Kočevje — okolica: 1.026, 541 (52,72), JRZ 541 (24);
Koprivnik: 472, 276 (58,47), JRZ komprom. 66 (2), nemška 188 (16);
Mozelj: 508, 330 (65,1), JRZ 330 (18);

Kočevska Reka: 630, 454, (72), JRZ 137, (2), nemška lista 317, (16);
Fara: 770, 397, (51,56), JRZ 178 (3), JRZ kompr. 219 (15);
Videm-Dobrepolje: 1149, 926, (80,59), JRZ 926, (24);
Velike Lašče: 1713, 1124 (65,6), JRZ 1124 (30);

Srez Konjice

Konjice — okolica: 1187, 749 (63,10), JRZ 749, (24);
Loče: 1008, 688 (68,25) JRZ 571 (23), sk. op. 117 (1);
Tepanje: 560, 419 (74,82), JRZ 419 (18);
Zreče: 885, 572, (64,63), JRZ 412 (22), JRZ kompr. 170, (2);
Opoltnica: 1039, 638, (61,40), JRZ 566 (23), sk. op. 72, (1);

Srez Kranj

Besnica: 336, 222 (66), JRZ 222 (18);
Cerklje: 843, 527 (67,8), JRZ 508 (23), sk. op. 64 (1);
Jezerko: 217, 182 (83,8), JRZ I. 182 (18); JRZ II. 0 (0);
Kovor 490, 388 (79,2), JRZ 231 (16), sk. op. 157 (2);
Sveta Ana: 182, 153 (84), JRZ 50 (2), sk. op. 103 (16);
Tržič: 914, 701 (77), JRZ 469 (22), sk. op. 232 (2);
Sveta Katarina: 269, 235 (87,3), JRZ 194 (17), sk. op. 41 (1);
Stražišče: 1.127, 823 (73), JRZ 390 (4), sk. op. 433 (20);
Preddvor: 940, 585 (62,2) JRZ 522 (18), sk. op. 63 (0);

Srez Krško

Trebeljno: 546, 397 (72,7), JRZ 147 (14), sk. op. I. 143 (2), sk. op. II. 107 (2);
Boštanj: 654, 507 (77,5), JRZ 219 (3), 288 (15);
Št. Rupert: 1006, 699 (69), JRZ 699 (24);
Krško: 522, 384 (70), JRZ 267 (17), kompromisna 117 (1);
Šent Janž: 697, 327 (46,9), JRZ 325 (18), sk. op. 2 (0);
Sv. Jurij pod Kumom: 459, 318 (69), JRZ I. 209 (16), JRZ II 109 (2);

Srez Laško

Laško: 835, 288 (86), JRZ 165 (16), sk. op. 123 (2);
Zidani most: 1101, 661 (60), JRZ I 538 (23), JRZ II 123 (1);
Jurklošter: 566, 117 (21), JRZ 117 (18);
Sv. Lenart: 506, 387 (76,5), JRZ I 185, (12), JRZ II 141 (4);
Sv. Kristof: 1059, 677 (64), JRZ 543 (23), JRZ kompromisna 134 (1);
Marijagradec: 990, 705 (71,0), JRZ I 615 (23), JRZ II 90 (1);

Srez Litija

Litija: 917, 729 (79,23), JRZ 537 (22), sk. op. 192 (2);
Št. Vid ob Stični: 766, 611 (79,76), JRZ 499 (23), sk. op. 112 (1);
Stična: 734, 570 (77,75), JRZ 441 (17), sk. op. 129 (2);
Veliki Gaber: 416, 272 (65,88), JRZ 272 (18);
Primsko: 224, 175, (78,12) JRZ 175, (18);
Trebeljvo: 464, 363, (78,23) JRZ 363, (18);
Krka: 511, 377, (73,77), JRZ 209, (15), sk. op. 168 (3);

Srez Ljubljana

Rakitna: 191, 154 (80), JRZ 154 (18);
Medvode: 801, 639 (80), JRZ 387 (21) sk. op. 252 (3);
Želimlje: 356, 272 (76), JRZ, 117 (3), sk. op. 155 (15);
Horjul: 482, 373 (78), JRZ I, 249 (16), JRZ II, 123 (2);
Šent Jurij: 474, 382 (80,5), JRZ, 236 (17), Opozicija 96 (1);
Borovnica: 734, 476 (64,8), JRZ, 328 (16), JRZ, kompromisna 38 (0), skupna opozicija 110 (2);
Črni vrh: 269, 216 (80), JRZ 216 (18);
Polhov gradec: 414, 352, (82,6), JRZ 352, (18);
Šmarje: 629, 451, (71,7), JRZ 381, (17), sk. op. 70 (1);

Srez Ljutomer

Apače: 1260, 856 (60,79), JRZ 153 (1), nemška lista 703 (23);
Ljutomer — okolica: 955, 645 (67,5) JRZ 532 (23), sk. op. 122 (1);
Mala Nedelja: 707, 551 (77), JRZ 331 (16), sk. op. 220 (2);
Štrigova: 1723, 711 (41,3), JRZ kompromisna 711 (30);
Ljutomer — mesto: 881, 310 (81), JRZ 141 (3), JNS 169 (15);
Negova: 585, 360 (61,5), JRZ I 305 (17) JRZ II 55 (1);
Statina Radenci: 954, 599 (62), JRZ I 406 (22), JRZ kompromisna 191 (2);

Srez Logatec

Hoterdolca: 221, 181 (81), JRZ 111 (16), sk. op. 70 (2);
Lož: 328, 281 (85), JRZ 130 (2), sk. op. 151 (15);
Rakek: 684, 572 (84), JRZ 358 (16), sk. op. 214 (2);
Rovte: 513, 426 (83), JRZ 381 (18), sk. op. 45 (0);
Cerknica: 945, 646 (68), JRZ 488 (22), sk. op. 163 (2);
Bloke: 806, 607 (70), JRZ 498 (23), sk. op. 109 (1);
Stari trg: 1149, 820 (71), JRZ I 320 (5), JRZ II 150 (3), sk. op. 350 (16);
Žiri: 830, 667 (80), JRZ 435 (21), sk. op. 232 (3);

Srez Maribor desni breg

Makole: 730, 529 (72,4), JRZ I 246 (3), JRZ II 283, (15);
Limbuš: 611, 242 (39,6), JRZ 242 (18);
Fram: 693, 518 (74,7), JRZ 256 (12), Op. I 245 (6), Op. II 17 (0);
Podvelka 344, 226, (65,6), JRZ I 135 (16) JRZ II 91 (2)
Pobrezje 2886, 1142, (39,5), JRZ 623 (26) JRZ kompr. 286 (2), Op. I železnik 229 (2), Op. II Sarič 4 (0)
Smartno na Poh.: 491, 240 (48,8), JRZ 196 (17), JRZ kompr. 44 (1);

Sv. Lovrenč n. P.: 887, 258 (29), JRZ 236 (18);
Slov. Bistrica okol. 1110, 542 (48,8), JRZ I 437 (22), JRZ II 105 (2);
Slovenska Bistrica-mesto: 574, 396 (68,9), JRZ 204 (15), Op. 193 (3);
Silvica: 653, 468 (71,6), JRZ I 414 (18), JRZ II 9 (0);
JRZ kompr. 45 (0);
Ruše: 897, 311 (34,6), JRZ 311 (24);
Rače: 866, 608 (70), JRZ I 232 (5), JRZ II 257 (16), Jug. narodna str. 21 (0), Op. 98 (3);
Poljčane: 1254, 809 (64,5), JRZ I 490 (21), JRZ II 10 (0), JRZ kompr. 309 (3);

Srez Maribor levi breg

Sv. Marjeta ob Pesnici: 453, 299 (66), JRZ 288 (17), JRZ kompromisna 71 (1);
Sv. Lenart v Slov. gorah: 351, 293 (83), JRZ 181 (16), JNS 114 (2);
Duplek: 364, 293 (63), JRZ 293 (18);
Jerenina: 719, 409 (57), JRZ 409 (18);
Kamnica: 755, 255 (33,7), JRZ 255 (18);
Korena: 799, 466 (58,3), JRZ 466 (24);
Košaki: 1423, 841 (59,1), JRZ 601 (28), JRZ kompromisna 69 (0), sk. op. 171 (2);
Gornja Kungota: 319, 299 (78), JRZ 116 (3), JRZ kompr. 183 (15);
Voličina: 746, 524 (70,2), JRZ 524 (24);
Velka: 836, 521 (62,3), JRZ 145 (2), JRZ kompromisna 376 (22);
Selnica ob Dravi: 992, 500 (50,4), JRZ 422 (23), JRZ kompr. 78 (1);

Srez Murska Sobota

Rogaševci: 1020, 567 (55,6), JRZ 335 (21), JRZ kompromisna 232 (3);
Kupčinci 360, 276, (76,5) JRZ I 90 (2), JRZ II 186, (16);
Križevci 1136, 521, (46), JRZ I 160, (2), JRZ II 361, (22);
Gornji Petrovci: 1232, 553, (45), JRZ I 509, (24), JRZ II 44, (0);
Gornja Lendava: 924, 515, (55,7), JRZ I (20), JRZ II 251, (4);
Cankova: 706, 414, (58,6), JRZ I 148 (2), JRZ II 208, (15);
Brodanci 694, 403, (60), JRZ I 152, (2), JRZ II 251, (16);
Mačkovec: 803, 439, (54,7), JRZ I 177 (3), JRZ II 232, (15);
JRZ kompr. 30 (0);
Martijanec: 603, 428, (71), JRZ I 144, (2), JRZ II 284, (16);
Murska Sobota: 1107 (755, (68,2) JRZ 755, (24);
Murska Sobota-okol.: 942, 634, (67,3), JRZ kompr. 263, (3);
Pertoča: 1018, 435 (42,5) JRZ 277, (22), JRZ kompr. 106, (2); sk. op. 52, (0);
Pišina: 974, 563, (57,8) JRZ I 222 (3), JRZ II 341, (21);
Tešenovci: 760, 327, (43), JRZ 327, (18);
Salovec: 970, 714, (72,5), JRZ I 334, (4), JRZ II 350, (20);
Štrukovci: 359, 285, (79), JRZ I 59, (2), JRZ II 119, (12), JRZ III 107, (4);
Puconci: 979, 651, (66,4) JRZ I 438, (22), JRZ II 213, (2);
Prosenjakovec: 958, 571, (59,5), JRZ I 516, (18), JRZ II 55, (0);

Srez Novo mesto

Toplice: 770: 558 (72,47), JRZ 411 (17), sk. op. I. 103 (1); sk. op. 44 (0);
Mirna: 571, 430 (75,31), JRZ 300 (16) sk. op. 130 (2);
Dobrič: 571, 419 (73,54), (JRZ 338 (17), sk. op. 81 (1);
Mirna Peč: 803, 515 (64,13), JRZ 409 (23), sk. op. 106 (1);
Novo mesto: 1.124, 685 (60,4), JRZ 685 (24);

Srez Ptuj
Podlesnik: 862, 499 (57,8), JRZ 144 (3), sk. op. I. 197 (16), sk. op. II. 158 (5);
Polensak: 341, 273 (80), JRZ I. 129 (3), JRZ II. 144 (15);
Dornava: 388, 298 (76), JRZ I. 183 (16), JRZ II. 115 (2);
Sv. Urban: 698, 502 (71,7), JRZ 230 (3), sk. op. I. 272 (15), sk. op. II 0 (0);
Sv. Tomaž pri Ormožu: 1.023, 429 (41,9), JRZ 429 (24);
Sv. Boltenk: 357, 284 (79), JRZ I, 204 (17), JRZ II. 80 (1);
Zavrč: 500, 316 (63,2), JRZ I. 190 (16), JRZ II. 126 (2);
Št. Janž: 374, 270 (72), JRZ 172 (16), sk. op. 98 (2);

Hum: 426, 237 (55,6), JRZ 237 (15);
Leskovec: 500, 315 (63), JRZ 121 (12), sk. op. 118 (4), JRZ kompromisna 76 (2);
Cirkovci: 600, 392 (65), JRZ I. 315 (17); JRZ II. 77 (1);
Ormož: 350, 274 (78), JRZ 166 (16), SO 108 (23);
Središče ob Dravi: 628, 496 (79), JRZ 179 (2), sk. op. 319 (16);
Svetinje: 765, 506 (66) JRZ 532 (16), JNS 174 (2);
Velika Nedelja: 768, 554 (72), JRZ I. 437 (17), JRZ II. 117 (1);
Sv. Marko: 855, 585 (68), JRZ 402 (22), JRZ kompromisna 188 (2);
Sv. Barbara v Halozah: 738, 485 (60,7), JRZ 192 (4), JRZ kompr. 266 (20), sk. op. 27 (0);
Sv. Vid pri Ptuj: 952, 474 (50), JRZ 297 (21), sk. op. I. 66 (1), sk. op. II. 141 (1);

Srez Radovljica

Gorje 999, 625, (62,56), JRZ 457 (22), Op. 168 (2)
Dovje-Mojstrana 419, 318, (75,89), JRZ 179 (15), Op. 139 (3)
Breznica 443, 385, (86,9), JRZ 210 (15) Op. 175 (3)
Bohinjska Srednja vas 892, 692, (77,5), JRZ

A. Poltzer: Pot brez cilja

Roman

Najvažnejše sem vedel. Marijana je bila iz časnikarstva že pred tedni zvedela, da sem zaprt in kaj mi očitalo.

Dvakrat mi je bila pisala. Nobenega izmed njenih pisem nisem bil dobil v roke. Preiskovalni sodnik ju je bil — to so mi šele kasneje povedali — obe zadržal. To je bilo tudi njegova pravica. Niti Marijana izprva ni hotel dovoliti, da bi me obiskala. Šele ko se je skicala na to, da je nalašč zaradi tega prišla v Bejrut in prepotovala nekaj tisoč kilometrov, se je dal preiskovalni sodnik omečiti.

Marijana me ni niti z besedico vprašala, ali sem nedolžen. Zanim je bilo samoumevno, da takega zavratnega dejanja nisem mogel storiti. Trdno je bila prepričana, da bi — če bi bil na primer v brezumni, nerazodni žezni res ustrelil Lawrencea — vsak trenutek priznal svoje dejanje in vzel posledice nase. Ali je imela tudi Milica toliko zaupanja vame? V tem trenutku sem začutil, da me ni nikoli nihče tako dobro razumel kakor Marijana, in čuvstvo tople nečestitosti do tega dekleta mi je prvikrat napolnilo srce.

Marijana je bila ogorčena, ko je zvedela, da nimam niti branilca. Rekla mi je, da pojde takoj k

najboljšemu bejrutskemu odvetniku, naj se zavzame zame. Na to sem samo ravnodušno skomignil. Stvar je bila namreč ta, da me je bil že prvi teden ujetništva obiskal neki gospod. Bil je še mlad in se je predstavil kot maitre X. — njegovo ime sem pozabil — češ da mi je postavljen za branilca.

Nikoli nisem zvedel, ali je prišel k meni po uradnem nalogu, ali je morda le moj ljubivni »šef« namignil mlademu, klientov željnemu odvetniku, naj me vzame v svoje varstvo. Konec koncev sem imel še nekaj denarja in dragoceno zlato uro. Gizdavi gospodič mi je priporočil, naj kar priznam sodniku dejanje; on da me bo potem zagovarjal s silobranom in dosegel mojo oprostitve.

Ko sem se uprl, češ da nimam kaj priznati, me je toli nejeverno pogledal, da sem mu kratko malo obrnil hrbet. Užažen je odšel, in od tiste ure ga nisem več videl. Ali se je bil zahvalil za mojo obrambo ali je pa hotel najprej počakati uspeha uvodne preiskave.

Minute, ki so bile določene za Marijanin obisk, so minile, še preden sva se zavedla.

Držal sem nieno roko v svoji, kakor da je ne bil misli nikoli več izpustiti. Nazadnje je pa vendarle morala oditi.

»Vsak dan bom prihajala; preiskovalni sodnik mora dovoliti!« je še zaklicala.

18. poglavje

Ko nisem več videl njenega milega obraza, se mi je zdelo, da se je nebo zmracilo, čeprav je slei ko prej sijalo sonce.

Tistih bore sto stavkov, ki sva jih bila izpregovorila, mi je ves dan roljilo po glavi. Če bi bilo osrečujočega upanja, da bom jutri spet videl Marijano, bi bil, kakor zakrknjen skopuh, najbrže še nekaj mesecev živel ob njej.

Ponoči sem nemirno spal. Nazadnje sem vendar že začul glasno odpiranje in zapiranje celičnih vrat, ki je bilo prvo znamenje, da se dan pričinja.

Nestrpno sem hodil po celici sem ter tja. Vselej, kadar sem začul bližajoče se korake, sem se zdrnil. In vsakokrat me je obšlo globoko razočaranje, ko so se koraki oddaljili in zamrli. Zda pa — vendar! Rožljanje ključev mi je zazvenelo na uho kakor nebeška godba. Planil sem po stopnicah, da me je paznik komaj dohajal.

Na pragu male obiskovalnice sem osupel obstal. Namestu Marijane me je pričakoval velik, bradat gospod. Ta je menda opazil moje razočaranje, zakaj njegove prve besede so bile: »Tudi ona pride! Le malce potrpite, prijatelji...« Nato se je predstavil »Maitre Buonavoli!« Bil je Napoleonov rojak in kakor vsi korziški odvetniki stiajen govornik. Od svojega mladega tovariša, ki me je bil pred tedni obiskal, se je razlikoval po tem, da ni niti za trenutek dvomil o moji nedolžnosti. Ali ga je bila Marijana prepričala o moji nekrivdi, ali je bil pa Buonavoli izmed tistih odvetnikov, ki imajo svoje varovance zmerom za nedolžne.

»O vašem slučaju sem popolnoma poučen, gospod Weindal,« je rekel. »Zato ni treba, da bi mi od začetka do konca ponavljali zgodbo, ki vam gotovo zdavnaj preseada. Tudi s preiskovalnim sod-

nikom sem že govoril. Vsa nepriljetna kstoria bi bila hitro opravljena, če bi ne bilo vprašanja pristojnosti. Stvar se je zgodila v mednarodnih vodah, na ameriški ladji. To bi utegnito vso reč zavleči. A na srečo vam niso ta vprašanja nič mar. Najpozneje čez dva ali tri tedne vas bo gospod preiskovalni sodnik z mnogimi opravičbami in z zadrlim najglobljeja sočutja izpustil iz zapora...«

Buonavoli je imel umetnost omalovaževanja v mezincu... Ko sem ga poslušal, se mi je skoraj zdelo, da sem v bejrutskem sodnem priporu zato, ker sem prisolil upornemu domačinu nekaj zausnic, ne pa zaradi suma, da sem umoril ameriškega milijonarja J. B. Lawrencea.

Toda odvetnik je dosegel, kar je hotel doseči. Od tega trenutka sem videl svojo zadevo v došti bolj rožnati luči kakor prej. Pozneje sem se pa tudi prepričal, da je znal Buonavoli več kakor samo ohrabriti klienta.

Povedal mi je, da je jahta »Milica« še v Bejrutu. Priklenil so jo bili k pomolu.

Mnogo bolj me je zanimala Milicina usoda.

Nekajkrat mi je bilo na jeziku vprašanje, kako je z njo. Toda izrekel ga nisem. Ko me je odvetnik zapustil, z obljubo, da me kmalu spet obišče, sem se bridko kesal svojega molka.

Marijana je prišla zgodaj popoldne. Zdej je imela dovoljenje, da me sme vsak dan obiskati. Menda je bil Buonavoli uporabil pri njej isti postopek kakor pri meni, zakaj govorila je o moji skorajšnji izpustitvi kakor o nečem samoumevnem.

CENE MALIH OGLASOV

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo orl, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—, Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpslati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beoda 1 Din, davk 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vzgojiteljico
perfektno v nemščini in francoski in s trem otrokom v starosti 4-6 let. Pomožbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana otroci« 25348-1

Vzgojiteljico
s perfektnim znanjem nemščine in francosine po možnosti s akademsko mabo ali s maturo klasične gimnazije solidno in zdravo, sprejemno k solobnem otrokom, k šolbi družini v velikem mestu Slovenije. Pomožbe na ogl. odd. Jutra pod »Klasična gimnazija« 25312-1

Krojaškega pomočnika
in vajenca takoj sprejemno. Mašne, Trzaska c. 29. 25674-1

Kuharico
v starosti do 30 let, šifem k 3 osebam za 1. december. Pomožbe na ogl. odd. Jutra pod »Perfektna kuharica« 25663-1

Trgovsko pomočnico
mlajše moč, za trgovino z mesnim blagom na delati, sprejemno takoj. Pomožbe na ogl. odd. Jutra pod »Widna, postena« 25679-1

Mesarskega pomočnika
sprejemno takoj Franc An-šič, Solski drevored. 25672-1

Pletilji
oddam želo na dom. Pomožbe pod »Nujno« na ogl. odd. Jutra. 25671-1

Službe išče
Vsaka beseda 60 par; davk 3 Din za dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Rudarski nadpaznik
(Obersteiger) z rudarsko šolo, zmogel samostojnega vodstva, s večletno prakso, obvladuje državni in nemški jezik, žel tem potom primerno službo. Pismene pomožbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojen v delu« 25673-3

G. Th. Rothman:
Gospod Kozamurnik gre na letovanje

Ko sta že uro ali kaj brozgala po blatu in vodi, sta nazadnje prišla v Močeradovo. Hvala Bogu, da jima je nočni čuvaj pokazal letovišče. Gospod Kozamurnik je pozvonil. Čez deset minut je pogledal skozi vratno linico lastnikov začuden obraz. »Jaz sem gospod Kozamurnik,« je rekel naš prijatelj, »prosim, ali bi nama hoteli brž pokazati najino sobo?«

Destilator

in vinski strokovnjak, prvovrstna moč, vešč v izdelovanju alkoholnih in brezalkoholnih pičak, do sedaj poslovalca, išče službo v večjem podjetju. Pomožbe na ogl. odd. Jutra pod »Postovalca« 25685-3

Mlada šivilja
z lastnim strojem, ki ima vesleje do sob in otrok, — žel službe pri boljši družini. Nastopi takoj ali pozneje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25668-3

Entlarica
vajenca plotenim, žel premični službo. Pomožbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalno 700« 25700-2

Dajenci (ka)
Beoda 1 Din, davk 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zdrav fant
pošten stariš, išče mesto učnega v špecijalni ali mehanikarno trgovino. Pomožbe na ogl. odd. Jutra pod »Zdrav in zanesljiv« 25692-41

Prodaj
Beoda 1 Din, davk 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lutz peč
veliko, skoraj popolnoma novo, ugodno proda Jogič, Lesce. 25678-6

Premogovnik
dobrodo, manjši kovaškega premoga, blizu postaje, prodam. Vzajem tud knjige denarnih zavodov. Ev. vzajem tud družabnika. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25690-6

Pridelki
Večje množino vina silvanca, rizling 1. 1905/30 proda Alojz Toplak, posej. St. Urban pri Ptuj. 25683-30

Stroji
Pisalni stroj mali, potovalni, poceni napredaj. Ogleda se pri tvrdki Jax in sin, Ljubljana, Gospodarska cesta 2. 25687-29

Glasbila

Beoda 1 Din, davk 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

F posavna
skoraj nova, napredaj. — Dobi se pri Ivanu Turku, Tyrševa cesta 29, I. nastr., veranda, prva vrata med 3.—4. uro popoldne. 25695-36

Živali
Beoda 1 Din, davk 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Francoske buldoge
čiste pasme, krasne eksemplare z rožnatom prvovrstnega pokolenja, dobro vzgojene, snažne, prodam poznavalcem pov. Sabota, Poštne pretnice 134. 25190-27

Les
Beoda 1 Din, davk 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kupujemo klade
orehove, jesenove, javonove, hnestove in rezan material. »CER«, Zagreb, Tomšičeva 10. Telefon 36-79. 24224-16

Dragocenosti
Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah

ČERNE - juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica, 1. 12-36

INSERIRAJ V »JUTRO«

Ze TISOCI so si REŠILI LASE s KOZMETIČNO TEKOČINO »MORANA«
KUPITE JO TAKOJ, prijetelega je in nežnega vonja. TAKOJ izginejo prihlja, vse kožne neprijetnosti. Krepi korenine, izpadanje las preneha, LASJE zrastejo na GOLEM mestu.
Pošljemo po povzetju, steklenica Din 40. Poština in paket Din 7.
MODERNA KOZMETIKA, Split.
Ce ne boste z rezultatom zadovoljni, vrnemo denar!

Umril je naš član, gospod VIDENŠEK ANTON
pekovski mojster v Ljubljani, Moste, Predovičeva 10.

Blagega pokojnika spremimo v torek, dne 27. t. m. popoldne ob pol 4. uri iz hiše žalosti na pokopališče pri Sv. Križu.
V LJUBLJANI, 26. okt. 1936.
ZDRUZENJE PEKOV V LJUBLJANI.

Kapital

Beoda 1 Din, davk 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne vloge
vseh vrst kupuje po najvišji cen takoj v gotovini.

Al. Planinšek
Ljubljana, Beethovnova ul. 14/L. Telefon 35-10. 314-16

Bančno kom. zavod
Maribor Aleksandrova št. zvršuje najboljše nakup in prodaje HRANILNIH VLOG, vseh letarnih zavodov. Za odgovor Din 3 znesek 240-16

Hranilno knjižico
Hranilnice dravske banovine, kupim privatno. Pomožbe na ogl. odd. Jutra pod šifro 16—25.000«. 25690-16

V najem
Beoda 1 Din, davk 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno
dobrodo, promet kraj, vzajem lahko v najem takoj ali pozneje. Zmožnost povsem zasigurno. — Pomožbe na ogl. odd. Jutra pod »Strukovnjak« 25688-17

Stanovanje
Beoda 1 Din, davk 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lepo stanovanje
solončno in suho, z vrtom, oddam. Polzevlbe: Kodečjevo, Slomškova 10. 25695-31

Dvosob. stanovanje
s pritliklinami, oddam takoj za Din 400. — Istotam suho skladišče, Staničeva št. 25694-31

Dvosob. stanovanje
s kabinetom, solončno, Trnovski pristani 40, zavzem zapornice, oddam novembra, decembra ali januarja. 25694-31

Garsonsko stanovanje
v centru mesta, oddam 1. novembra. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25693-31

Trisobno stanovanje
komfortno, v sredini mesta, takoj oddam. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25694-31

Dvosob. stanovanje
parketirano, s pritliklinami, oddam za november. Langusova ulica 3/L. 25697-21

Stanovanje
obstoječe iz 2 sob, z vrtom, šifemo za takoj v Brežicah ali neposredni bližini. Conj. pomožbe na »Privredno in zdravstveno združenje« v Mariboru, Tattenbachova ul. št. 2/L. 25675-31

2-sobno stanovanje
solončno, parketirano, s kopalnico, v I. nastr., oddam na Cesti 29. okt. (Rimek) št. 33. 25677-31

Dvosob. stanovanje
s kabinetom, kuhinjo in pritliklinami, oddam za november. Langusova ul. 17 (Mirje). 25701-21

Stanovanje
4-5 sob, v vili ob centru, oddam. Cesta v Rožno delino 14. 25690-31

Solončno stanovanje
treh sob s pritliklinami, v bližini kavarnar »Evropa«, oddam 1. januarja ali 1. februarja 1937. Pomožbe na oglasni oddelk Jutra pod »Solončno«. 25670-31

Solončno stanovanje
z eno veliko sobo, kuhinjo in shrambo, v novi vili, oddam za smerno najemno. Reflektanti s stanovanje lahko ogledajo vsak dan, Naslov: Albetova ulica št. 4 (Cesta na Rožnik - Škrabčeva ulica). 25680-31

Stanovanja
Beoda 1 Din, davk 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje 2 sob
in kuhinje, s pritliklinami, iščem v mestu. Pomožbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobrodo«. 25693-31a

Sobo odda
Beoda 1 Din, davk 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo
solončno, svetlo, oddam uradnici ali gospoda, odd. dogovoru, Židovska ul. 3/L. 25697-31

Lepo sobico
oddam dijaku višjih razredov srednje šole, z vsokrbo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25691-30

Opremljeno sobo
z uporabo kopalnice, oddam 1. novembra. Gruberjevo nabrežje 64/L. 25696-35

Prazno sobo
nasproji glavne pošte, za pisarno, obrt ali samsko stanovanje, oddam takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25692-25

Sobe išče
Beoda 1 Din, davk 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobico
ali kabinet, opremljeno, — išče gospod. Pomožbe na ogl. odd. Jutra pod »Sobe«. 25690-31a

Razno
Beoda 1 Din, davk 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hubertus
nepremočljiv za vsakega Din 250.— in vsa druga oblačila po neverjetno nizkih cenah pri **PRESKER-JU.** Ljubljana, Sv. Petra c. 14.

Telef. 2059
Suha drva, premog, karbopakete dobite pri **I. POGAČNIK** Bohoričeva ul. št. 5.

KLISEJE
ENO IN VEČBARVNE **Jugografika** SV. PETRA NASIP ST. 23

Med mestom in deželo
posreduje Jutrov mali oglasnik

Hubertus
nepremočljiv za vsakega Din 250.— in vsa druga oblačila po neverjetno nizkih cenah pri **PRESKER-JU.** Ljubljana, Sv. Petra c. 14.

Telef. 2059
Suha drva, premog, karbopakete dobite pri **I. POGAČNIK** Bohoričeva ul. št. 5.

OPRANI LASJE
so obenem tudi negovani — to je prednost SORELA shampoo paste. Z redno uporabo SORELA izgine prihlja in preneha izpadanje las.

Dobiva se v vseh trgovinah te stroke v tubi po Din 7.—, 12.— in 25.—.

JOSIP ROPAN, pekovski mojster in posestnik v Šoštanjju večeraj ob pol 8. uri zvečer po kratki mučni boleznii v 52. letu starosti za vedno zapustil. Pogreb se bo vršil v torek, 27. oktobra 1936 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče v Šoštanjju. Maša zadušnica se bo brala v sredo ob 8. uri zjutraj v farni cerkvi v Šoštanjju. Šoštanj, Graz, Dobrna, dne 26. oktobra 1936.

ALOJZIJA ROPAN, soproga; **KAREL ROPAN,** brat in ostalo sorodstvo.

DRAGICA DIJAKINJA
danes zjutraj ob 8.30 po dolgi in mučni boleznii, prevideva s sv. zakramenti za umirajoče. Pogreb naše ljubljenske se bo vršil v sredo 28. t. m. ob 16. uri iz mrtvašnice okoliškega pokopališča v Celju. CELJE—VRANJE, dne 26. oktobra 1936.

OTON A. VIDRICH, polkovnik — oče; **MINKA — mati; JELKA — sestra; SAŠO — brat; stara mamica in ostalo sorodstvo.**

Furlan Rudolf ZEL. STROJEVODJA V POKOJU.
Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v sredo, dne 28. oktobra 1936., ob 3. uri popoldne iz mrtvaške veže zavetišča sv. Jožefa, Vidovdanska c. na pokopališče k Sv. Križu. LJUBLJANA, 26. oktobra 1936.

Andrej čarga DOMA IZ VOLČ PRI TOLMINU
Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil danes, dne 27. oktobra ob 16. uri iz hiše žalosti v Pauerjev koloniji na tukajšnje farno pokopališče. TRBOVLJE—Vode, 27. oktobra 1936.

Andrej čarga DOMA IZ VOLČ PRI TOLMINU
Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil danes, dne 27. oktobra ob 16. uri iz hiše žalosti v Pauerjev koloniji na tukajšnje farno pokopališče. TRBOVLJE—Vode, 27. oktobra 1936.